

MƏDƏNİYYƏT

Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin nəşri

Qəzet 1991-ci ilin yanvarından çıxır

Fikrət Əmirovun və Tağıyevin yubileyləri UNESCO-da qeyd ediləcək

Dünya şöhrətli Azərbaycan bəstəkarı Fikrət Əmirov və böyük xeyriyyəçi Hacı Zeynalabdin Tağıyevin yubileyləri UNESCO-nun yubileylər proqramına daxil edilib.

Məlum olduğu kimi, 9-24 noyabr tarixində Parisdə UNESCO-nun 41-ci Baş Konfransı keçirilib. Konfrans çərçivəsində Azərbaycanın iki tarixi şəxsiyyəti – mesenat H.Z.Tağıyevin (1823–1924) anadan olmasının 200 illiyi və bəstəkar Fikrət Əmirovun (1922–1984) 100 illiyi UNESCO-nun 2022-2023-cü illər üzrə yubileylər proqramına salınıb və bu yubileylərin UNESCO səviyyəsində beynəlxalq miqyasda qeyd edilməsi təsdiq olunub.

Qeyd edək ki, Azərbaycanın dahi şəxsiyyətləri və ölkəmizin tarixi-mədəni irsi ilə bağlı əlamətdar hadisələrin UNESCO səviyyəsində qeyd edilməsi ənənəsi uzun illərdir davam edir və bununla bağlı Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyi tərəfindən xüsusi nominasiya sənədləri hazırlanır. Bu il də Mədəniyyət Nazirliyi, Azərbaycan Respublikası Xarici İşlər Nazirliyi, UNESCO yanında Daimi Nümayəndəlik və UNESCO üzrə Milli Komissiya-nın birgə fəaliyyəti nəticəsində yubileylərlə bağlı müvafiq nominasiya sənədləri UNESCO-ya təqdim olunub. Baş Konfrans tərəfindən təsdiq olunmuş yubileylər siyahısında Azərbaycanın iki dahi şəxsiyyətinin adının yer alması ölkəmizin UNESCO-da və ümumilikdə beynəlxalq miqyasda nüfuzunun daha bir göstəricisidir.

Xatırladaq ki, cari ilin noyabr ayında UNESCO səviyyəsində Azərbaycanla bağlı əlamətdar hadisələr baş verib. Lənkəran şəhəri UNESCO-nun Yaradıcı Şəhərlər Şəbəkəsinə daxil edilib, Azərbaycan qurumun İcraiyyə Şurasına üzv seçilib, həmçinin ölkəmiz UNESCO-nun 41-ci Baş Konfransının Mədəniyyət Komissiyasına sədrlik edib. Fikrət Əmirovun və Tağıyevin yubileylərinin təşkilatın proqramına salınması da bu əlamətdar hadisələrin davamıdır.

Forumun fəxri qonaqlarına xatirə nişanları verilib

Mədəniyyət Nazirliyinin təşkilatçılığı və Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinin dəstəyi ilə keçirilən “Nizami Gəncəvi: mədəniyyət-lər arasında körpü” mövzusunda Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Forumu davam edir.

24-26 noyabr tarixini əhatə edən forum çərçivəsində noyabrın 25-də Mədəniyyət Nazirliyi tərəfindən təsis edilən “Nizami Gəncəvinin 880 illiyi (1141-2021)” xatirə nişanı beynəlxalq tədbirin fəxri qonaqlarına təqdim olunub.

Xatirə nişanını forum iştirakçılarına mədəniyyət nazirinin birinci müavini Elnur Əliyev təqdim edib. Elnur Əliyev çıxışında xatirə nişanının dahi şairin yaradıcılığının təbliği baxımından əhəmiyyətini vurğulayıb, onun beynəlxalq aləmdə Nizami irsini tərənnüm edən simvol kimi qiymətləndirib, foruma qatıldılqlarına görə qonaqlara təşəkkürünü bildirib.

Qeyd edək ki, xatirə nişanı Prezident İlham Əliyevin 2021-ci ilin “Nizami Gəncəvi İli” elan edilməsi haqqında müvafiq sərəncamının icrası ilə əlaqədar Nazirlər Kabineti tərəfindən təsdiq olunan “Dahi Azərbaycan şairi və mütəfəkkiri Nizami Gəncəvinin 880 illik yubileyinin keçirilməsinə dair Tədbirlər Planı”na əsasən hazırlanıb.

Dədə Ələsgərin 200 illiyi münasibətilə

Noyabrın 24-də Xətai Sənət Mərkəzində Xalq rəssamı Arif Hüseynovun görkəmli saz-söz ustası Aşıq Ələsgərin anadan olmasının 200 illiyinə həsr edilən “Azərbaycan aşıq sənəti” adlı bədii sərgisi keçirildi.

Aşıq Ələsgərin 200 illik yubileyinin qeyd edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin müvafiq sərəncamına uyğun olaraq təşkil olunan sərgi Milli Məclisin Mədəniyyət komitəsi, Mədəniyyət Nazirliyi və Azərbaycan Rəssamlar İttifaqının dəstəyi ilə gerçəkləşdi.

Tədbirdə Milli Məclisin deputatları, mədəniyyət və ictimaiyyət nümayəndələri, Türkiyə və Özbəkistandan qonaqlar iştirak edirdi.

davamı səh. 4-də

Nizami irsi mədəniyyətlər və xalqlar arasında körpüdür

Azərbaycanlı şairin səkkiz əsr öncə bəyan etdiyi ideyalar bu gün dünyanın gələcəyinə işıq tutur

Dahi Azərbaycan şairi və mütəfəkkiri Nizami Gəncəvinin səkkiz əsr öncə yandırdığı ıffan işığı, tərənnüm etdiyi humanist ideyalar, yüksək mənəvi dəyərlər, bəşəriyyətə ünvanlanan çağırışlar dünyanın bu gününü də, sabahını da aydınladır. BMT-nin dünyanın gələcəyi ilə bağlı qəbul etdiyi dayanıqlı inkişaf məqsədləri Nizaminin əsərlərində bəyan etdiyi ideyalarla səsleşir. Bakıda keçirilən Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Forumunda səslənən çıxışların məğzini ümumilikdə bu sözlərlə ifadə etmək olar.

Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin təşkilatçılığı və Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinin dəstəyi ilə keçirilən “Nizami Gəncəvi: mədəniyyətlər arasında körpü” mövzusunda Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Forumunun açılış mərasimi noyabrın 24-də “Fairmont Baku-Flame Towers” hotelində keçirildi.

Forumda 15 ölkədən nümayəndələr, o cümlədən Türkiyənin mədəniyyət və turizm naziri, Özbəkistanın mədəniyyət naziri, Rusiya Federasiyası Prezidentinin beynəlxalq mədəni əmək-

daşlıq üzrə xüsusi nümayəndəsi, digər ölkələrin rəsmiləri, beynəlxalq təşkilatlar və diplomatik korpusun nümayəndələri, ümumilikdə 40-dan çox alim və ekspert, ali təhsil müəssisələrinin rəhbərləri qatılıb.

Mədəniyyət Nazirliyi Media və kommunikasiya şöbəsinin müdiri Məryəm Qafarzadə tədbiri açaraq forum haqqında məlumat verdi. Qeyd etdi ki, “Nizami Gəncəvi İli” münasibətilə Mədəniyyət Nazirliyi ilin əvvəlindən müxtəlif layihələr həyata keçirib. Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Forumu da

əlamətdar ilin növbəti tədbiridir. Forum 15–26 noyabr tarixində keçirilən Beynəlxalq Nizami Gəncəvi Festivalının yekun tədbiri olmaqla yanaşı, “Nizami Gəncəvi İli”nin böyük layihələrindən biridir.

Açılış mərasimində çıxış edən Baş nazirin müavini Əli Əhmədov bildirdi ki, böyük Azərbaycan şairi və mütəfəkkiri Nizami Gəncəvinin yaradıcılığı ümumbəşəri dəyərlərə xidmət edir. Şairin yaradıcılığında tez-tez rast gələn xeyir və şər, ədalətli cəmiyyət kimi anlayışlar bəşəriyyətin

bütün dövrlərinə aiddir: “Nizami Gəncəvi dahi şair olmaqla bərabər, həm də filosof idi. Buna görə də onun ədəbi irsi mədəniyyətlər və xalqlar arasında hər zaman körpü rolunu oynayır. Biz bunu şairin əsərlərində açıq şəkildə görə bilirik. O, müxtəlif xalqların ənənələrini tərənnüm edərək onların arasında dostluq yaratmağa nail olub. Nizami 800 ildir oxunur. Onun poeziyasının bədii dəyəri və fəlsəfi yükü öz mənasını itirmir. Nizami Azərbaycan xalqının iftixarıdır”.

davamı səh. 2-də

“Biz Qarabağa qurub-yaratmaq üçün qayıdırıq”

Mədəniyyət Nazirliyinin təşkilatçılığı ilə noyabrın 24-də Bakıdakı Daş Salnamə Muzeyində Vətən müharibəsində şanlı Zəfərimizin birinci ildönümünə həsr olunmuş “Böyük Qayıdış: mədəniyyətin dirçəlişi” adlı beynəlxalq konfrans keçirildi.

Mədəniyyət Nazirliyi yanında Mədəni İrsin Qorunması, İnkişafı və Bərpası üzrə Dövlət Xidmətinin rəisi Azad Cəfərlı tədbir iştirakçılarını salamlayaraq beynəlxalq konfrans haqqında məlumat verdi. Bildirdi ki, konfransda mövzu üzrə dörd sessiya keçiriləcək, həmçinin tədbir çərçivəsində “Azadlıqda olan abidələr” adlı fotosərgi təşkil olunacaq. Sonra söz çıxışçılara verildi.

“Abidələr: Azərbaycan irsinin daş yaddaşı” adlı birinci sessiyada çıxış edən xarici işlər nazirinin müavini Elnur Məmmədov bildirdi ki, bu gün daha çox postmünaqişə dövründən danışsaq da, düşmənin əvvəlki cinayətlərinə

də düzgün qiymət verilməsi məsələsini diqqətdə saxlamalıyıq. Belə məsələlərdən biri də tarixi abidələrimizin dağıdılmasıdır: “Hazırda hədəfimiz işğaldan azad olunmuş ərazilərdə bərpauruculuq işlərinin qısa zamanda

tamamlanmasıdır. Ötən ildən etibarən bu istiqamətdə işlərə başlanılıb. Postmünaqişə dövründə mədəni abidələrin bərpası və sülh mesajının dünyaya çatdırılması əsas məqsədimizdir”.

Azərbaycan Memarlar İttifaqı İdarə Heyətinin sədri Elbay Qasımzadə bildirdi ki, Azərbaycan memarlıq məktəbi dünyada yetərincə tanınır. Qarabağ memarlıq məktəbi də bu məktəblər arasında xüsusi yer tutur: “Qarabağ memarlıq məktəbinin inkişafı müəyyən dövrdə müxtəlif formalarda olub. Biz bilirik ki, bu abidələr bizim xalqa məxsusdur. Ancaq biz bunu bütün dünyaya bildirməliyik. Bugünkü konfrans da bu yöndə atılan addımlardan biridir”.

davamı səh. 4-də

Nizaminin qəzəl və kəlamları fransız dilində

Bakıda keçirilən Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Forumu çərçivəsində fransız dilinə tərcümə edilmiş “Nizami Gəncəvi: qəzəllər və kəlamlar” (“Nozmo Gandjavo: Ghazals suivis de Aphorismes”) kitabının təqdimatı oldu.

Fransa Milli Elmi Tədqiqatlar Mərkəzinin əməkdaşı, islamşünas alim Kərim İfrak çıxış edərək Nizami yaradıcılığından, onun əsərlərindəki ümumbəşəri ideyalardan söz açdı.

Azərbaycanda Fransız İnstitutunun icraçı direktoru Conatan Hakan Ünlü, Azərbaycan Diller Universitetinin Fransız dili leksikologi-

yası və üslubiyyatı kafedrasının müdiri, filologiya elmləri doktoru Gülnarə Sadıxova Nizami irsinin özəlliklərindən danışaraq təqdim olunan kitab barədə fikirlərini bölüşdülər.

Qeyd olundu ki, dünya ədəbiyyatının görkəmli nümayəndəsi, dahi Azərbaycan şairi və mütəfəkkiri Nizami Gəncəvinin yubiley ili çərçivəsində Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzi (NGBM) tərəfindən söz ustasının ədəbi irsinin beynəlxalq səviyyədə təbliği məqsədilə əcnəbi dillərdə bir sıra nəşr layihələri həyata keçirilib. Xarici nəşrlərdən biri mərhum azərbaycanlı professor, filolo-

giya elmləri doktoru Əli Musayev tərəfindən 1990-cı illərdə fransız dilinə tərcümə olunmuş Nizami Gəncəvinin 50 qəzəli və 50 kəlamından ibarət kitab layihəsidir.

davamı səh. 2-də

Romada Nizami Gəncəvinin 880 illik yubileyi

2021-ci ilin “Nizami Gəncəvi İli” elan edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin sərəncamına əsasən keçirilən tədbirlər çərçivəsində Heydər Əliyev Fondunun və ölkəmizin İtaliyadakı səfirliyinin təşkilatçılığı ilə Romanın “Villa Borghese” parkında dahi Azərbaycan şairi və mütəfəkkirinin 880 illik yubileyi qeyd olunub.

Xatırladaq ki, 2012-ci ildə “Villa Borghese” parkında Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi ilə Nizaminin abidəsi ucaldılıb. Abidə Azərbaycanla İtaliya arasında mədəniyyət sahəsində intensiv əməkdaşlıq da daxil olmaqla sıx dostluq əlaqələrinin təcəssümüdür.

Yubiley tədbirinin iştirakçılarını Nizaminin abidəsini ziyarət ediblər.

Sonra “Villa Borghese” parkında yerləşən “Casa del Cinema” kinoteatrında bədii-musiqili tədbir keçirilib. Tədbirə Roma Şəhər Meriyasının Mədəniyyət

İdarəsi, “Casa del Cinema” kino evi, habelə “Zetema Progetto Cultura”, “Villa Borghese”, “Lu-ce Cinecittà”, “Rai Cinema”, “01

Rai Cinema SpA” kimi mədəniyyət qurumları da təşkilati dəstək göstərib.

davamı səh. 8-də

Dahi şairin sözlərinə bəstələnmiş yeni musiqilər səslənib

səh. 3

Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Forumunda 8 bənddən ibarət Kommünike qəbul olunub

səh. 3

“Gəndərə dəstək” layihəsinin yubiley konserti

səh. 5

əvvəlki səh. 1-də

**Bütün bəşəriyyətə
məxsus universal dəyər**

Forumda çıxış edən mədəniyyət naziri Anar Kərimov Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Forumunun iştirakçılarını salamlamaqdan məmnunluğunu bildirdi. Qeyd etdi ki, Prezident İlham Əliyevin sərəncamı ilə elan olunan "Nizami Gəncəvi İli" çərçivəsində ölkəmizdə və xaricdə çoxsaylı silsilə tədbirlər keçirilib. Bu tədbirlərin yekunu olaraq belə bir forumun keçirilməsi xüsusilə əlamətdardır: "Bu gün Azərbaycan dünyada mədəniyyətlərarası dialoq, tolerantlıq, sülh, əməkdaşlıq və dayanıqlı inkişaf kimi mütərəqqi ideyaların fəal təbliğatçısı kimi çıxış edir. Təsədüfi deyil ki, xalqımızın mədəniyyətinin, onun multikultural dəyərlərinin və baxışlarının formalaşdırılmasında Nizami Gəncəvinin müstəsna rolu olmuşdur".

Nazir qeyd etdi ki, Şərqi böyük şairi və mütəfəkkiri olan Nizami bütün dünya ədəbiyyatında dərin iz qoymuş dahi şəxsiyyətlərdəndir. XII əsr Azərbaycan Atabəylər dövlətinin əsas mərkəzlərindən olan Gəncənin mədəni mühitində dünyaya gələn Nizami ömrünün sonunadək bu qədim şəhərdə yaşayıb və dünya mədəniyyəti xəzinəsinə bənzərsiz ədəbi incilər bəxş edib: "Nizami ümumbəşəri sevgini tərənnüm edən lirik-fəlsəfi lirikası və ən əsası isə "Xəmsə" kimi şah əsərlər toplusunu yaratmaqla Şərq intibahının banisi oldu. Şairin sonrakı nəsillərə qoyduğu poetik miras insanların yaxşılığa, mərhəmətə, dostluğa, xalqları sülhə, ədalətə, birliyə çağırırdı".

Qeyd olundu ki, Nizaminin yaratdığı poeziya ənənələri zaman və məkan sərhədlərini aşaraq əsrlər boyu müxtəlif xalqların dahi şairləri tərəfindən uğurla davam etdirilib. Mövlanə Cəlaləddin Rumi, Əmir Xosrov Dəhləvi,

Əlişiri Nəvai, Məhəmməd Füzuli, Əbdürrəhman Cami və Şərqi başqa neçə-neçə dahi şairləri Nizami yolunun layiqli davamçıları olublar. Ümumbəşəri əhəmiyyət kəsb edən Nizami mövzularının əks-sədasını Qərb ədəbiyyatının Dante, Bokaçço, Volter, Şekspir, Höte və başqa nümayəndələrinin yaradıcılığında da sezmək mümkündür. XIX əsrdən etibarən rus şairləri də Nizamiyə nəzirlər yazmışlar. Başqa sözlə, Nizami şəxsiyyəti və irsi Azərbaycan mədəni mühitində yaranarsa da, bütün bəşəriyyətə məxsus universal bir dəyərdir.

Anar Kərimov vurğuladı ki, Nizami təkcə poeziya və fəlsəfə tarixində deyil, həm də ötən səkkiz əsrdən artıq bir müddətdə mədəniyyətin bir çox sahələrində şah əsərlərin yaranması üçün ilham mənbəyi olub. Onun əsərlərindəki motivlərə həsr olunmuş Orta əsr miniatürləri və təbiiq-dekorativ sənət nümunələri bu gün dünyanın aparıcı muzeylərinin ən dəyərli eksponatları sırasındadır. Nümayiş etdirilir: "Əsrlər ötüb keçsə də, Nizami irsi öz aktuallığını daim qoruyub saxlayır, dahi şairin insan cəmiyyətində xoşbəxtlik və tərəqqinin bərqərar olunması üçün XII əsrdə təqdim etdiyi sosial həllər müasir dövr-

də də gələcəyi işıqlandırmağa davam edir. Onun insan cəmiyyətinə ensiklopedik yanaşması bugünkü dünyada da parlaq gələcək üçün çalışan müxtəlif din, dil, peşə sahibləri üçün ilham mənbəyi olmağa layiqdir".

Nazir çıxışının sonunda Nizami Gəncəvi ilə əlaqədar Mədəniyyət Nazirliyinin yeni bir təşəbbüsünü forum iştirakçıları ilə bölüşdü: "Bəllidir ki, BMT-nin "2030 Gündəliyi" çərçivəsində qəbul olunmuş 17 Dayanıqlı İnkişaf Məqsədi (DİM) bütün global problemlərin həllini nəzərdə tutur. Mədəniyyət Nazirliyi olaraq biz bu istiqamətdə yeni yanaşmanı təklif edirik. Bu yanaşma sözügedən məqsədlərə nail olunmasında cəmiyyətlərin rolu-nun gücləndirilməsini hədəfləyir. Bu yanaşmaya uyğun olaraq dayanıqlı inkişaf naminə 17 məqsəddən hər biri Nizami Gəncəvi prizmasından nəzərdən keçirilmişdir. Beləliklə, bu məqsədlərin ekseriyətinin tarixən bəşəriyyətin problemli olduğu müəyyən edilmişdir. Təklif edilən yanaşma, ölkələrin həmin məqsədləri öz mədəniyyətləri çərçivəsində qəbul etmələrini dəstəkləyərək, problemlərin həllində mədəni irsin vacibliyini qeyd edir. Bununla əlaqədar olaraq, əslində, burada

DİM və mədəniyyət kəsişməsinin önəmini xüsusilə göstərmək istəyirik. Biz istəyirik ki, BMT ölkələri DİM-lərin təmin edilməsi üçün özünün mədəniyyət siyasətini, məcazi mənada hamı öz Nizami Gəncəvisini tapsın".

Anar Kərimov onu da diqqətə çatdırdı ki, Nizaminin dahiliyini və onun zəngin poetik-fəlsəfi irsində əksini tapan universal ideyaların ümumbəşəri əhəmiyyətini bir daha vurğulamaq üçün forum iştirakçıları adından qəbul edilməsi təklif edilən Birgə Kommünike tədbir iştirakçılarına təqdim edilib.

**Nizami işığı bu gün də
bizim üzərimizdədir**

Forumda iştirak edən Türkiyənin mədəniyyət və turizm naziri Mehmet Nuri Ersoy bildirdi ki, "Nizami Gəncəvi kimdir?" sualının cavabı çox genişdir. O, yaradıcılığı ilə bir çoxlarına ədəbiyyatın qapısını açmaqla yanaşı, astronomiya, fəlsəfə, coğrafiya, tibb və riyaziyyatı, eyni zamanda bir neçə dili mükəmməl bilən alimdir. Nizami Gəncəvi ürayində və beynində mürəkkəb düşüncələri yoxlayıb, əldə etdiyi nəticəni, istər duyğu, istərsə də fikirləri mükəmməl şəkildə sözlə çevirib insanlıq üçün miras qoyub: "Türk dünyası böyük atasının əmanətlərinə qürurla sahib çıxmağa və nəsil-dən-nəslə ötürməyə davam edəcək. Biz Türk dünyasının mədəniyyət körpüsünü vur edən əcdadlarımıza idarəçisindən sə-nətkarına, aliminə qədər sahib çıxmağın məsuliyyətini daşıyıırıq. Biz bir olub minillik tariximizə birlikdə sahib çıxacağıq".

Özbəkistanın mədəniyyət naziri Ozodbek Nazarbekov Türk dünyasının iki böyük ədəbi şəxsiyyəti – Nizami Gəncəvi və Əlişir Nəvai yaradıcılıqlarını müqayisə etdi. Bildirdi ki, bu il Özbəkistan

Prezidentinin sərəncamı ilə öz-bək xalqının dahi şairi və mütəfəkkiri, dövlət xadimi Əlişir Nəvainin 580 illiyi yüksək səviyyədə qeyd olunur. Nazir vurğuladı ki, Nəvai Nizamini özünə ustad bilib, əsərlərində onun dahiliyini qeyd edib: "Türk dünyasının dahi ədəbiyyat və mədəniyyət simalarının irsinin tanidilməsi və təbliğinə yönələn bütün təşəbbüslər, layihələr təqdirəlayiqdir".

Rusiya Federasiyası Prezidentinin beynəlxalq mədəni əmək-

Çıxışlardan sonra Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Forumunun Kommünikəsi qəbul edildi. Mədəniyyət nazirinin birinci müavini Elnur Əliyev sənəd haqqında məlumat verdi.

Forumun açılış mərasimində Fransada nəşr olunan "Nizami Gəncəvi: qəzəllər və kəlamlar" adlı kitabın təqdimatı da keçirildi.

İştirakçılar "Nizaminin əsərlərinin motivləri miniatur sənətdə" mövzusunda sərgi ilə də tanış oldular.

daşlıq üzrə xüsusi nümayəndəsi Mixail Şvidkoy forumun əhəmiyyətini yüksək qiymətləndirdi. Dedi ki, Nizami Gəncəviyə Moskvada və Sankt-Peterburqda heykəl qoyulub: "Rusiyada hətta rus əsli bir şairin iki heykəlinə az təsadüf olunur. Nizami Gəncəvi bu şəhərlərdə adının əbədləşdirilməsinə layiqdir. O təkcə Azərbaycan deyil, Şərqi dahi oğludur. İki mütəfəkkiri qeyd edə bilərəm ki, onlar heç vaxt yasağıdıq ərazini tərk etməmişdilər. Bunlar Nizami Gəncəvi və Kant idi. Onlar başa düşürdülər ki, insanın vicdanı, başı üzərində duran Allah böyük dəyərdir. Nizami Gəncəvi İslam dünyasında və daha geniş məkanda maarif işığı yandırın. Həmin işıq bu gün də bizim üzərimizdədir".

LALƏ

**Mədəniyyət Nazirliyində
Yunanıstan səfiri ilə görüş**

Mədəniyyət naziri Anar Kərimov noyabrın 25-də Yunanıstanın ölkəmizdəki səfiri Nikolaos Piperiqos ilə görüşüb.

Səfiri salamlayan Anar Kərimov ikitərəfli münasibətlərin inkişafından məmnunluğunu ifadə edib, mədəniyyət sahəsində əməkdaşlığın daha da genişləndirilməsi üçün imkanların tərtib edilməsinə diqqətə çatdırdı. Bu sahədə konkret layihələrə əsaslanan işbirliyinin inkişaf etdirilməsi, kinematografiya, arxeologiya, eləcə də ölkəmizin işğaldan azad edilmiş ərazilərdə mədəni abidələrin bərpası kimi istiqamətlərdə, həmçinin qurumlararası və beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində əməkdaşlığın vacibliyini vurğulayıb.

Nikolaos Piperiqos qəbula görə təşəkkür edərək, ölkələrimiz arasında mədəni əlaqələrin daha da inkişaf etdirilməsi məqsədilə müəyyən edilən istiqamətlər üzrə fəaliyyət planlarını tərtib edilməsi, hər iki ölkədə müvafiq sahələrdə qurumlar arasında birbaşa əməkdaşlığın təşviq edilməsi və həyata keçirilə biləcək layihələrə bağlı fikirlərini bölüşüb.

Nizaminin qəzəl və kəlamları fransız dilində

əvvəlki səh. 1-də

Bu ilin oktyabrında Fransanın "Hémisphères Éditions / Maisonneuve & Larose" nəşriyyatında çap olunmuş kitabın redaktorları fransız türksünas, qafqazşünas alim Remy Dor və Azərbaycan Dillər Universitetinin kafedra müdiri Gülnarə Sadıxova, ön sözün müəllifi NGBM İdarə Heyətinin həmsədri İsmayıl Serageldin, müqəddimənin müəllifi Dünya Verona Şeir Akademiyasının təsisçisi, yazar Məhəmməd Nadir Aziza, şairin həyat və yaradıcılığına dair fəslin müəllifi İslamşünas alim Kərim İfrak, müasir Azərbaycan miniatürü tərzində çəkilmiş 23 illüstrasiyanın müəllifi isə rəssam Pərinisə Əsgərovadır.

Yeni nəşr Fransada kitab mağazaları, aidiyyəti universitet, kitabxana və şərqşünaslıq mərkəzlərinə, həmçinin "Fnac" və "Amazon" onlayn satış şəbəkələri üzərindən ictimaiyyətə təqdim olunur. "Nizami Gəncəvi: qəzəllər və kəlamlar" kitabı fransızdillə oxucuların böyük Azərbaycan şairinin irsi ilə yaxından tanış olmasına şərait yaradacaq.

Özbək dilində Nizami "Xəmsə"sinin təqdimatı keçirildi

Noyabrın 25-də Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Forumu çərçivəsində dahi Azərbaycan şairinin özbək dilində çap olunan "Xəmsə"sinin təqdimatı keçirildi. Nəşr Özbəkistandakı Heydər Əliyev adına Azərbaycan Mədəniyyət Mərkəzinin (AMM) layihəsi üzrə ərsəyə gəlib.

Təqdimatda AMM-in direktoru Samir Abbasov iştirakçıları salamladı və çıxış üçün sözü mədəniyyət nazirinin birinci müavini Elnur Əliyevə verdi.

Nizami Gəncəvi yaradıcılığını türk xalqları arasında mənəvi körpü kimi seçiyələndirən Elnur Əliyev bildirdi ki, böyük şairin bu bölgədə yaşayan türk və farsdillə xalqları da birləşdirib: "Bu layihə Nizami irsinin Özbəkistanda daha geniş yayılması üçün çox əhəmiyyətlidir. Tərcümə birbaşa orijinaldan edilib və bu da əsərin bədii dəyərinin qorunub saxlanılması deməkdir. Əlişir Nəvai də, Nizami Gəncəvi də bizim ortaq mədəniyyətimizin böyük zirvələridir".

Özbəkistanın Azərbaycandakı səfiri Bəhrəm Əşrəfxanov ölkəsində Nizami Gəncəvi yaradıcılığına böyük maraq və sevgi olduğunu dedi. Qeyd etdi ki, 1936-cı ildə Daşkənddəki indiki Dövlət Pe-

daqoji Universitetinə dahi Nizami Gəncəvinin adı verilib. 2004-cü ildə Daşkənddə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və Özbəkistan Prezidenti İslam Kərimovun iştirakı ilə universitetin qarşısında dahi şairin büstünün açılışı olub. Böyük özbək şairi Əlişir Nəvai Nizami Gəncəvinin öz ustadı, ilhamvericisi hesab edib. O, Nizaminin "Xəmsə"sini "Beş xəzinə" adlandıraraq hər poemanın başlanğıcında Nizamiyə hörmət və məhəbbət əlaməti olaraq xüsusi səhifələr yazıb.

"Özbəkistan-Azərbaycan" Dostluq Cəmiyyətinin icraçı direktoru, professor Erkin Nuriddinov çıxışı zamanı bildirdi ki, Daşkənddəki Heydər Əliyev adına Azərbaycan

Mədəniyyət Mərkəzi ilə Özbəkistanın Xəlf şairi Camal Kamal arasında dahi Nizami "Xəmsə"sine daxil olan əsərlərin bütövlükdə özbək dilinə tərcümə olunmasına dair müqavilə imzalanıb. C.Kamalin rəhbərliyi ilə xüsusi redaksiya şurası yaradılıb və "Xəmsə"nin bütün poemaları orijinaldan tərcümə edilir.

AMEA M.Füzuli adına Əlyazmalar İnstitutunun baş direktoru, akademik Teymur Kərimli diqqətə çatdırdı ki, Nizaminin özbək dilinə ilk tərcüməsi XIII əsrdə "Xosrov və Şirin" poeması ilə başlanıb. İndi Nizaminin dahiyənə fikirləri özbək dilində dolğun şəkildə tərcümə olunur. Bu, Özbəkistanda Nizamiyə olan məhəbbəti göstərir.

"Nizami Gəncəvi: müasir dünyaya baxış"

Noyabrın 25-də Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Forumu növbəti – üçüncü panel iclasla öz işini davam etdirdi. "Nizami Gəncəvi: müasir dünyaya baxış" mövzusunda həsr olunan panele Tbilisi Dövlət Universitetinin əməkdaşı İrma Rationi moderatorluq edirdi.

Ərdahan Universitetinin (Türkiyə) əməkdaşı Ömer Kükükmehmetoğlu "Nizami Gəncəvi haqqında Türkiyədə yazılan dissertasiya işləri" mövzusunda maruzə etdi. O, XX yüzillikdən bəri Türkiyədə dahi Azərbaycan şairinin irsi ilə bağlı elmi tədqiqat işləri aparıldığı, monoqrafiya və kitabların yazıldığını dedi.

"Nizami Gəncəvi və global düşüncə üsulunun yaranması" mövzusunda çıxış edən Rusiya Prezidenti yanında Milli İqtisadiyyat və Dövlət İdarəçilik Akademiyasının professoru Nizami Məmmədov diqqətə çatdırdı ki, dahi şairin yaradıcılığı əvvəlcə Orta Şərq, sonradan isə Avropa xalqlarının ədəbiyyatına təsir edib. Nizaminin Avropaya təsiri XVII əsrdən başlayır. Nizami öz idealları

ilə İslam dünyasını birləşdirib. Onun ideallarında gələcəyə istiqamətlənən sətiraltı mənalər çoxdur.

İslam Tarixi, İncəsənəti və Mədəniyyəti Araşdırma Mərkəzinin (IRCICA) Baş katibi, professor Mahmut Erol Kılıç "Nizami simvolları müasir insanlara nə deyir?" mövzusu üzrə çıxışında qeyd etdi ki, biz yenidən Nizami Gəncəvilər yetişdirmək haqqında düşünməliyik. Çünki insanlar Nizami Gəncəvi dəyərlərini bilsə, tolerant bir cəmiyyət qurar.

Daha sonra Ş.Rustaveli adına Gürcüstan Ədəbiyyat İnstitutunun professoru Gaga Lomidzenin moderatorluğu ilə panel iclasın ikinci hissəsi davam etdi.

İclasda Daşkənd Dövlət Universitetinin Özbək dili və ədəbiyyatı kafedrasının müdiri Nurbəy Cabbarov "Nizami Gəncəvinin "Xəmsə" yaradıcılıq konsepsiyasının bədii təfsiri", həmin universitetin professoru Nigina Şerməhmədova "Nizami yaradıcılığında humanizm", AMEA M.Füzuli adına Əlyazmalar İnstitutunun baş direktoru, akademik

Teymur Kərimli "Nizami və çağdaş türk dövlətçiliyi", Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin müşaviri Sayman Aruz "Nizami Gəncəvi yaradıcılığında multikulturalizm və bəşəri dəyərlər", Albaniya-Azərbaycan Elm və Mədəniyyət Mərkəzinin rəhbəri Entelo Muço "Nizami yaradıcılığı və Albaniya" mövzularında çıxış etdilər.

Məruzələrdə diqqətə çatdırıldı ki, Şərq və Azərbaycan intibahının XII əsrdə ən humanist nümayəndələrindən olan Nizami Gəncəvinin yaradıcılığı multikulturalizm və tolerantlıq elementləri ilə zəngindir. Böyük şair irqindən, milli və di-

ni mənsubluğundan asılı olmayaraq insana çox yüksək dəyər verib. Dahi Nizaminin əsərlərində türk, rus, fars, ərəb, hindli, çinli, həbəş, yunan, gürcü və başqa xalqların nümayəndələrinə rast gəlinir.

Məruzələrdən sonra diskussiyalarla davam edən panel iclas iş gününü yekunlaşdırdı.

Qeyd edək ki, "Nizami Gəncəvi: mədəniyyətlər arasında körpü" mövzusunda keçirilən Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Forumu noyabrın 26-da iki panel iclasla başa çatacaq.

LAZƏRİ

Bəşəriyyətin söz xəzinəsində silinməz iz qoymuş mütəfəkkir

Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Forumunun noyabrın 24-də gerçəkləşən ikinci panel iclası "Nizami Gəncəvi "Xəmsə"sinin dünya ədəbiyyatına və mədəniyyətinə təsiri" mövzusunda həsr olunmuşdu.

İtaliyanın Piemonte Universitetinin professoru Stefania Sininin moderatorluğu ilə keçirilən iclasda ilk olaraq Fransa Milli Elmi Tədqiqatlar Mərkəzinin (CNRS) əmək-

Macarıstanın Karoli Gaspar Universitetinin professoru Miklos Sarkozi ölkəsində Nizami ilə bağlı tədqiqatlardan söz açdı. Bildirdi ki, Nizami irsinin tədqiqinin Macarıstanda beş əsrlik tarixi var. Macarıstan 150 il Osmanlı imperiyasının tərkibində

"Nizami Gəncəvi "Xəmsə"sinin dünya ədəbiyyatına və mədəniyyətinə təsiri" mövzulu panel Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Forumunun ikinci günü, noyabrın 25-də macarıstanlı professor Miklos Sarkozinin moderatorluğu ilə davam etdi.

İnkorokvanın fikrinə istinad edən məruzəçi qeyd etdi ki, Rustavelinin əsərində "Leyli və Məcnun"un buraxdığı izlər var: Təriyel Qeysin təyridir, onun kimi dəli olub çöllərə düşür, vəhşi heyvanlarla yoldaşlıq edir; onu müşayiət edən Aftandil isə Nofəlin ədəbi varisidir.

daşı, mətnlər və müasir ideologiyalar tarixi üzrə mütəxəssis Kərim İfrakın məruzəsi dinlənildi. "Dünya ədəbiyyatında Nizami təsiri" mövzusunda çıxış edən alim qeyd etdi ki, Nizaminin zəngin yaradıcılığı bir çox dünya ədəbiyyatı korifeylərinin yaradıcılığında əks-səda doğurub. Şərqdə təkcə onun "Leyli və Məcnun" poemasına 500-dən çox nəzire yazılıb. Avropa xalqlarının ədəbiyyatlarında da Nizami yaradıcılığı ilə səsləşən və "Xəmsə"nin təsiri ilə əsərlər yazılıb. Bokkaçqonun "Ameto" povesti, K.Qozzinin "Yarıcdı, yarızarafat" ("Turandot") nağılı, Y.Hammerin "Şirin" poeması, Volterin "Zadiq, yaxud tale" povesti, M.Tvenin "Tom Soyyerin macəraları" romanında və başqa əsərlərdə, eyni zamanda Şillərin "Turandot" pyesində Nizami Gəncəvinin "Yeddi gözəl" poemasının süjet və motivlərinə rast gəlinməsi deyilənləri təsdiq edir. Eyni zamanda Hötenin "Qərb-Şərq di-yanı"nda ayrı-ayrı şeirlərin Nizami Gəncəvinin yaradıcılıq düşüsinə itəf olunduğu nizamişünaslığa çoxdan təsdiq olunub.

Məruzəçi diqqətə çatdırdı ki, XVIII əsr ingilis şairi İsaak Dizraeli 1799-cu ildə "Məcnun və Leylinin məhəbbəti" mənzum poemasını qələmə alıb və bu əsər əsasında İsaak Brandon "Qeys, yaxud səhrada məhəbbət" adlı opera bəstələyib. K.Berber, F.Buzoni və C.Puççini də Nizaminin "Yeddi gözəl" poemasının motivləri əsasında musiqi əsərləri bəstələyiblər.

Pakistan Milli Akademiyası Folklor və Maddi Mədəni İrs İnstitutunun professoru Talha Ali Kushavaha mədəni müxtəlifliyi bir araya gətirən forumun təşkilatçılarına minnətdarlığını ifadə etdi. Bildirdi ki, Cəlaləddin Rumi və Nizami yaradıcılığı ölkəsində ən çox mürcəti edilən mövzudur. Uzun müddət Pakistanda fars dili üstünlük təşkil etdiyi üçün Nizami yaradıcılığı geniş yayılaraq qavranılıb: "Biz istərdik ki, müasir gənclik də Nizami ideyalarını öyrənsin və gələcəyə ötürsün", – deyə pakistanlı professor bildirdi.

olduğundan həmin dövrdə Nizami Gəncəvi geniş təbliğ olunub. Hazırda Macarıstan Milli Elmlər Akademiyasında Osmanlı dövrünə aid Nizami əlyazmaları qorunur. Bu əlyazmanın əsas nüsxəsi "Xəmsə"nin xülasə formasıdır. Macarıstanın tanınmış alimləri A.Vambey, V.Bacher, S.Kegi və başqaları Nizami yaradıcılığı ilə bağlı çoxsaylı araşdırmalar aparıblar. S.Kegi ötən əsrin 80-ci illərində Azərbaycana səfər edib, Bakı şəhəri və Nizami Gəncəvi haqqında kitab yazıb. O öz əsərlərində dəfələrlə Nizaminin Azərbaycan şairi olduğunu diqqətə çatdırıb.

Bakı Slavyan Universitetinin kafedra müdiri, professor Rəhilə Qeybullayeva "Nizami yaradıcılığında kamilliyə aparan motivlər və simvollar" adlı məruzəsində böyük şairin kamil insan konsepsiyasını konkret bədii faktlar əsasında təqdim etdi.

Kulturoloq, professor Fuad Məmmədov "Nizami Gəncəvi mənəvi mədəniyyətin yaradıcısı kimi" məruzəsində qeyd etdi ki, Nizami mənəvi mədəniyyəti bilik, xeyirxahlıq, inkişaf və rifah, cəhəli isə şər, yoxsulluq və zəiflik kimi qəbul edir. Buna əsaslanaraq, dahi şair öz maarifçilik missiyasının əhəmiyyətini yaxşı dərk edib və xalqın mənəvi mədəniyyətinin mütərəqqi transformasiyası üçün çalışıb.

Fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru Mail Yaqub "Nizami "Xəmsə"sində insan hüquqları və antroposentrizm: konkret faktlar" mövzusunda məruzə etdi. Alim bildirdi ki, Nizami insanın üstün olmasına ırfan gözü ilə baxıb: "Nizaminin təmsil etdiyi fəlsəfi cərəyana əsasən insan əzilmir. Realist və nihilist baxışa əsasən, insanın fundamental-mənəvi dəyəri yoxdur. Bəs dəyərsiz varlığın hüquqları olar biləmi? Əsla. Demək, insan hüquqlarının təməl tezi budur: insan dəyərlidir və ehtiramı layiq varlıqdır. Nizami Gəncəvinin əxlaq fəlsəfəsinin bünövrəsi bu mühüm tezis üzərində qurulub".

Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Forumunun Kommünikəsi

Xəbər verildiyi kimi, noyabrın 24-də Bakıda keçirilən Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Forumunda 8 bənddən ibarət Kommünikə qəbul olunub.

Kommünikedə deyilir:

"Biz, "Nizami Gəncəvi: mədəniyyətlər arasında körpü" mövzusunda keçirilən Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Forumunun iştirakçıları, dahi Azərbaycan şairi və mütəfəkkiri Nizami Gəncəvinin 880 illik yubileyini qeyd etmək, habelə onun ecazkar və daimi maarifləndirici ədəbi irsinə hörmət və ehtiramımızı ifadə etmək üçün Azərbaycan Respublikasının Bakı şəhərində bir araya gəlmişik.

Biz Nizami Gəncəvinin zəngin fəlsəfi ədəbi irsinin qorunması və təbliği istiqamətində töhfələri sayıqlara görə Azərbaycan hökumətinə öz minnətdarlığımızı bildiririk. Bu baxımdan, 2021-ci ilin "Nizami Gəncəvi ili" elan edilməsi ilə bağlı Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Zati-əlləri İlham Əliyevin imzaladığı Sərəncamı xüsusi qeyd etmək istərdik. Biz həmçinin Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin bu Forumu Bakı şəhərində təşkil etmək təşəbbüsünü də alqışlayırıq.

Biz qəbul edirik ki, dahi Nizaminin ölməz ideya və dəyərləri Şərq dünyasının Mövlana Cəlaləddin Rumi, Yunus Əmrə, Əmir Xosrov Dəhləvi, Əbdürrəhman Cami, Əlişir Nəvai və Məhəmməd Füzulı kimi görkəmli şair və mütəfəkkirlərinə, eləcə də digərlərinə ilham verməklə yanaşı, regionda ədəbi-poetik ənənələrin formalaşmasına, fəlsəfi, sosial-mədə-

ni və siyasi həyatın inkişafına, habelə ədəbi tənəkkürün tərəqqisinə təsir və nüfuz etmişdir. Tədqiqatçılar hətta Dante, Bokkaçço, V.Şekspir, Höte, Ş.Rustaveli və digər Qərb ədəbiyyatının dahi klassiklərinin əsərlərində də Nizaminin təsirinin izlərini tapmışdılar.

Nizami yaradıcılığının şah əsəri – məşhur "Xəmsə" toplusunda ehtiva olunan fikirlər bu günədək global gündəliyin əsas prioriteti olan və çağdaş dünyamızda da öz aktuallığını itirməyən humanizm, bərabərlik, ədalət, sülh naminə davamlı əməkdaşlıq və mehriban qonşuluq münasibətlərinin təşviqi kimi ümumbəşəri dəyərlərin təbliğində əsas rol oynamışdır.

Biz xüsusi vurğulayırıq ki, Nizami düşüncəsinin zaman-məkan məfhumundan asılı olmayan ideyaları global miqyasda fərqli mədəniyyətlər və sivilizasiyalar haqqında təsəvvürün təşəkkülündə baxımından olduqca əhəmiyyətli olmaqla yanaşı, güclü təsir və nüfuzə malikdir. Dahi Nizaminin əsərlərində istər ayrı-ayrı insanların inkişafına, istərsə də ümumilikdə cəmiyyətə aid olan bir sıra məsələlər işıqlandırılır, insan həyatının, demək olar ki, bütün aspektləri xüsusi əhəmiyyətə malikdir.

Biz həmçinin vurğulayırıq ki, Nizami düşüncəsinin zəngin irsi çoxtərəflilik və inklüzivlik ənənələrini müjdələyən və bununla da universal dialoq üçün unikal platforma kimi xidmət edən ilham mənbəyidir. Nizami Gəncəvinin əsərlərində yer alan ideya və mesajlar multikulturalizm, tolerantlıq və sülh şəraitində birgəyaşayış anlayışlarını təbliğ edir.

Biz həmçinin Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin BMT-nin 2030-cu il üçün Qlobal Gündəliyində göstərilən Dayanıqlı İnkişaf Məqsədlərinin (DİM) həyata keçirilməsini Nizami Gəncəvinin prizmasından izah edilməklə yeni yanaşma ilə gücləndirmək təşəbbüsünü alqışlayırıq. Bu yanaşma DİM-ləri milli mədəniyyət, tarix və adət-ənənələrin bir hissəsi kimi təqdim edərək daha yaxşı icma sahibliyinə imkan verəcək. İcmalar onları ənənələrinə xas olan və onlardan qaynaqlanan dəyərlər və məqsədlər kimi qəbul etmədikcə DİM-lərə heç vaxt tam nail olunmayacaq. Biz digər dövlətləri DİM-in tam şəkildə həyata keçirilməsində yeni mərhələ kimi xidmət edə biləcək belə bir yanaşmadan istifadə etməyə çağırırıq.

Nizaminin böyük mədəni və zəngin fəlsəfi irsinin müasir dünyada güclü əks-səda doğurduğunu nəzərə alaraq, Forum iştirakçıları bu tədbirin regional əhəmiyyətli müxtəlif məsələlərin müzakirəsi məqsədilə mühüm dialoq platforması kimi müntəzəm olaraq Azərbaycan Respublikasında keçirilməsini təklif edirlər".

Nizaminin Orta əsr Şərqində

siyasi və ictimai ənənələrə təsiri

Mədəniyyət Nazirliyinin təşkilatçılığı və Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinin dəstəyi ilə keçirilən Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Forumunun ilk iş günü, noyabrın 24-də iki panel iclası keçirildi.

"Nizaminin Orta əsr Şərqində siyasi və ictimai ənənələrə təsiri" mövzusunda ilk panel iclası Bakı Slavyan Universitetinin kafedra müdiri, professor Rəhilə Qeybullayevanın moderatorluğu ilə keçdi. İclasda Fransanın "Musomans en France" jurnalının baş redaktoru Jan Mişel Brunun "Nizaminin fransız maarifçilik fəlsəfəsinə təsiri" adlı məruzəsi dinlənildi. Natiq bildirdi ki, Nizami xalq konsepsiyasına dərinlən bələd olan mütəfəkkir kimi sonrakı dövrlərdə bir çox dövlətlərin siyasi və mədəni baxışlarına təsir göstərmişdir. Nizami bəşəriyyət və azadlıq tərəfdarı idi: "Biz Nizaminin "Xəmsə"sində bu çağırışları açıq-aydın görürük. Yalnız azad insanlar Nizami əsərlərindən ilham ala bilərlər. Biz təminatlı və intizamli cəmiyyət yaratmaqla Nizami ideyalarına əməl etmiş olarıq. Bunun üçün Nizaminin təbliği etdiyi kimi elm yeganə çıxış yoludur".

Rusiya Milli Kitabxanası Əlyazmalar departamentinin şərqşünaslıq sektorunun müdiri Olqa Vasilyeva "Xəmsə"nin Buxara nüsxəsi mövzusunda məruzə etdi. Bildirdi ki, Nizaminin 880 illiyi ilə əlaqədar kitabxanada şairin irsinə həsr edilmiş "Sözün səhrası" adlı bölmə fəaliyyətə başlayıb. Məruzəçi həmçinin Rusiya Milli Kitabxanasında qorunan 1656-cı ilə aid Buxara əlyazması olan "Xəmsə"nin əzəlliklərindən, kitabda yer alan miniatürlərdən də söz açdı.

Ərzurum Atatürk Universitetinin professoru Nemət Yıldırım "Nizami Gəncəvi və "İskəndərnamə", Kırıkkale Universitetinin professoru Adnan Kara İsmayılloğlu "Nizami Gəncəvinin kimliyi və Şərqin ədəbiyyat tarixi üzərində arqumentləri" mövzularında çıxış etdilər. Qeyd olundu ki, tarix türk millətinin elə bəşəri sərvətlərini öz səhifələrində əbədiləşdirib ki, onlar öz həyatları, duruşları, fikirləri, danışıqları, əsərləri ilə dünya ırlındıqca bizə yolunuza, istiqamətimizi göstərməkdə davam edir. Bundan əlavə, onlar itirilmiş insanlığa, səminə olaraq həqiqəti axtaranlara bələdçi olmağa davam edəcəklər. Öz yaradıcılığı ilə bütün dünyada şöhrət qazanan, ədəbiyyatın əbədi zirvəsi sayılan böyük Nizami yalnız dahi şair deyil, ölməz ideyaları ilə öz dövrünü qabaqlamış, ülvə məhəbbət, milli köklərə bağlılıq, ədalətli cəmiyyət, əməksevərlik kimi ən mühüm mövzulara toxunan kamil söz ustasıdır.

Məruzələrdən sonra mövzular ətrafında diskussiyalar aparıldı.

LALƏ

"Nizami və musiqi"

Noyabrın 25-də Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının (ABİ) Ü.Hacıbəyli adına konsert salonunda gənc bəstəkarların kamera-vokal əsərlərindən ibarət "Nizami və musiqi" adlı konsert keçirildi.

ABİ-nin sədri, Xalq artisti, professor Fərəngiz Əlizadə tədbiri açaraq bildirdi ki, bu il dahi şairimizin 880 illik yubileyinə həsr edilən silsilə tədbir və layihələr həyata keçirilir: "Bəstəkarlar İttifaqı olaraq biz də bu mövzuda müxtəlif şəkili tədbirlər keçirmişik. Bir çox bəstəkarlarımız dahi şairin əsərlərinə musiqilər yazıblar. İstərdik ki, müasir bəstəkarlarımız da Nizami irsindən ilham alsın və dəyərli əsərlər yaratsınlar. Sözsüz ki, Ü.Hacıbəyli, Q.Qarayev və F.Əmirov səviyyəsinə qalmaq çətindir. Ancaq o zirvələrə doğru irəliləməli və yazıb-yaratmalıyıq".

AMEA-nın Nizami Gəncəvi adına Ədəbiyyat İnstitutunun Nizamişünaslıq şöbəsinin aparıcı elmi işçisi Təhmimə Bədəlova şairin əsərlərində musiqinin yerindən danışdı. Qeyd etdi ki, N.Gəncəvi əsərlərində musiqidən geniş bəhs edib. "Xosrov və Şirin", "İskəndərnamə" poemalarında 20-dən çox musiqi alətinin – cəng, bərbət, ney, təbil və s. adını çəkib.

Çıxışlardan sonra gənc bəstəkarların əsərlərindən ibarət konsert proqramı təqdim edildi. Ülker Ağurbayovanın "Gözüm aydın, gözümə surət-i canan görünür", Lalə Əhmədovanın "Görünür", Elvin Quliyevin "Gecə", Aydan Əliyevanın, "Olacaqsan", Ümidə Fətəliyevanın "Ey dost", Vəfa Bağırzadənin "Eşq", Hakim Məmmədlinin "Gözüm aydın", Sara Dilrabanın "Bu qəlbim ahu-zar edər" adlı əsərləri səsləndirildi.

S.FƏRƏCOV

İçərişəhər və Lahor qala-şəhəri arasında

əməkdaşlıq protokolu imzalanıb

"İçərişəhər" Dövlət Tarix-Memarlıq Qoruğu İdarəsi ilə Pakistanın Lahor qədim qala-şəhəri Administrasiyası əməkdaşlıq edəcək. Bununla bağlı müvafiq protokol noyabrın 24-də "İçərişəhər" Dövlət Tarix-Memarlıq Qoruğu İdarəsi İdarə Heyətinin sədri Əsgər Ələkbərovun Pakistan İslam Respublikasına işgüzar səfəri çərçivəsində imzalanıb. Protokolu Əsgər Ələkbərov və Lahor qala-şəhəri Administrasiyasının direktoru Kamran Laşari imzalayıblar.

Sənəddə incəsənət, mədəniyyət, turizm, elm və tarix sahələrində birgə fəaliyyət, proqram və layihələrin təşkilinə, eləcə də təcrübə və informasiya mübadiləsinə qarşılıqlı dəstəyin verilməsi, mədəni irsin qorunması, bərpası və inkişafı sahələrində əməkdaşlığı sürətləndirmək və digər məsələlər öz əksini tapıb.

İmzalanma mərasimindən sonra tərəflər işgüzar görüş keçirib. Görüşdə İçərişəhər və Lahor Qala şəhərləri arasında əməkdaşlıq imkanları və gələcək planlar müzakirə edilib.

əvvəlki səh. 1-də

ABŞ-ın Azərbaycandakı səfəri Örl Litzenberger qeyd etdi ki, ölkəsində mədəni irsin qorunması diqqətdə saxlanılır: "Biz fəxr edirik ki, dünyanın hər yerində mədəniyyət abidələrinin mühafizəsi ilə məşğul oluruq. Azərbaycanda da Mədəniyyət Nazirliyi ilə 2018-ci ildə Qubadakı günbəzli binanın abidəsi üzrə çalışmışıq. Azərbaycan öz mədəni keçmişinin qorunması, öyrənilməsi və təbliği sahəsində yeni səhifə açır. Biz bu yöndə onlara köməklik etməkdə şad olarıq. Mən Ağdam, Füzuli və azad olunmuş digər ərazilərdə mədəni abidələrin şəkillərini görmüşəm. Əminəm ki, Azərbaycan bu işə böyük qayğı ilə yanaşacaq".

Milli Məclisin deputatı Sevinc Fətəliyeva vurğuladı ki, Azərbaycan uzun illərdir beynəlxalq təşkilatlarla əməkdaşlıq edir: "Bu mənada Heydər Əliyev Fondunun fəaliyyətini xüsusi olaraq qeyd etmək istəyirəm. Fond uzun illərdir mədəniyyətimizi dünya ictimaiyyətinə təbliğ edir. 30 ilə yaxın torpaqlarımız işğal altında idi. Biz gördük ki, həmin ərazilər hansı vəziyyətdədir. Deməli, bu torpaqlar onlara önəmli deyildi. Lakin bir il ərzində sürətli bərpa işlərinin görülməsi, tarixi mədəni abidələrin bərpası onu göstərir ki, Azərbaycan xalqı və rəhbərliyi bu torpağa nə qədər bağlıdır".

BP-nin Xəzər regionunda kommunikasiya və xarici əlaqələr üzrə vitse-prezidenti Bəxtiyar Aslanbəyli söylədi ki, hər bir xalqın irsi onun gələcəyidir: "İstənilən layihələrin həyata keçirilməsinin bəzi standartları var. Ölkəmizin ərazisi tarixi, arxeoloji tapıntılarla zəngindir. Bunu nəzərə alaraq xüsusi prosedur işlənilib hazırlanıb. İnşaat zamanı hər hansı arxeoloji tapıntıları üzə çıxarsa, işlər müvəqqəti dayandırılır. Daha sonra Mədəniyyət Nazirliyinə məlumat verilir. Müvafiq göstəriş alındıqdan sonra işlər ya davam etdirilir, ya dayandırılır, yaxud da qazıntıların yeri dəyişdirilir. Təkcə onu demək kifayətdir ki, Şahdəniz layihəsi çərçivəsində aparılan qazıntılar zamanı 10 mindən çox tarixi, arxeoloji nümunə aşkara çıxarılıb".

əvvəlki səh. 1-də

Gənc Türk Yazarlar Birliyi Məsləhət şurasının sədri, şair-publist Əkbər Qoşalı tədbiri açaraq sərgi haqqında məlumat verdi. Qeyd etdi ki, daim əxtarıqda olan, folklorumuza, adət-ənənələrimizə

“Biz Qarabağa qurub-yaratmaq üçün qayıdırıq”

“Böyük Qayıdış: mədəniyyətin dirçəlişi” mövzusunda beynəlxalq konfrans keçirildi

“İşğalı məğlub edən mədəniyyət”

Qısa fasilədən sonra beynəlxalq konfrans “İşğalı məğlub edən mədəniyyət” mövzusunda ikinci sessiya ilə davam etdi. Sessiyada çıxış edən mədəniyyət naziri Anar Kərimov bildirdi ki, xalqımız böyük qayıdışın başlanğıcındadır. Bu başlanğıc mədəniyyətlə bağlıdır: “Mədəniyyət xalqların kimliyini əks etdirən fenomendir. Mədəni irs bizim kimliyimizi göstərən əyani sübutdur. Mədəni irsimiz işğal zamanı məhv edilib, oğurlanıb. Bunun da bir adı var – mədəni soyqırımı. Onlar bizim məscidlərimizdə ev heyvanları saxlayırdılar. Bunun məqsədi İslam dünyasının dini hissiyyatını təhqir etmək idi. Şükürlər olsun ki, Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə qüdrətli Ordumuz buna soy qoydu. Torpaqlarımızı işğaldan azad etdi. Yaradıcı mədəniyyət nifrətə, vandalizmə qalib gəldi. Biz Qarabağa qurub-yaratmaq üçün qayıdırıq. Bunu sözdə yox, əməldə göstəririk”.

İşğaldan azad olunmuş ərazilərimizdə həyata keçirilən quruculuq işlərindən söz açan nazir artıq mədəniyyət paytaxtımız Şuşada mədəni mühitin də canlandığını dedi: “Bu il Şuşada üç böyük festival keçirilib. Bu kimi addımlar bundan sonra da davam edəcək. Bununla da biz bütün dünyaya göstəririk ki, Azər-

baycan xalqı heç vaxt abidələrlə müharibə aparmır, əksinə onları bərpa edir”.

Anar Kərimov bir şad xəbəri tədbir iştirakçıları ilə bölüşdü. Bildirdi ki, 2023-cü ildə Şuşa şəhəri “Türk Dünyasının Mədəniyyət Paytaxtı” olacaq. TÜRKSOY tərəfindən bununla bağlı qərar veriləcək: “Biz bütün türk dövlətlərinin iştirakı ilə əlamətdar ildə Şuşada rəngarəng tədbirlər keçirəcəyik”.

Konfransda iştirak edən Türkiyənin mədəniyyət və turizm naziri Mehmet Nuri Ersoy bildirdi ki, Türk dünyası böyük mədəniyyətə sahibdir: “Ortaq mədəniyyətimiz bizim gələcəyimizin təminatıdır. Mədəniyyətimizi nə qədər qoruyub gələcək nəsillərə çatdıra bilsək, gələcəyimiz də bir o qədər təminat altında olar. Türk mədəniyyətində başqa mədəniyyətə zərər vermək yoxdur. Təəssüf ki, Qarabağda bunlarla qarşılaşa bilmədik. Biz Türkiyə Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi olaraq Şuşa və Qarabağda əlimizdən nə gəlsə, etməyə hazırıq. Biz birlikdə güclüyük, cəsurük və məğlubedilməzlik. Allah birliyiymi qorusun”.

Konfransın daha bir qonağı – Özbəkistanın mədəniyyət naziri Ozodbek Nazarbekov Azərbaycanın Vətən müharibəsində Zəfərinin siyasi, iqtisadi və mədəni əhəmiyyətini diqqətə çatdırdı. Bildirdi ki, bu il Azərbaycanda Nizami Gəncəvinin 880, Özbə-

kistanda isə Əlişir Nəvainin 580 illiyi qeyd olunur: “Türk dünyası olaraq ortaq dəyərimiz mədəniyyətdir. Biz məhz mədəniyyət vasitəsilə daha da birləşirik”.

Pakistanın ölkəmizdəki səfiri Bilal Haye çıxışında Azərbaycanın zəngin mədəniyyətə sahib olduğunu bildirdi. Qeyd etdi ki, ən qədim insan məskənlərinin bir sıra nümunələri Azərbaycan ərazisində təsadüf edir. Musiqi və ədəbiyyat Azərbaycan mədəniyyətinin ayrılmaz hissəsidir. Bu baxımdan Şuşanı xüsusi qeyd etmək olar. Şuşa Azərbaycanın mədəni zənginliyini, gözəlliyini təcəssüm etdirir: “Dünya ictimaiyyəti gördürdü ki, işğalçı qüvvələr Azərbaycan mədəniyyətini buradan silmək istəyirdilər. 30 ildən sonra Azərbaycan xalqı öz doğma yurduna qayıdır. Pakistan xalqı hər zaman Azərbaycanın yanındadır”.

Dövlət Şəhərsalma və Arxitektura Komitəsinin sədri Anar Quliyev bildirdi ki, Azərbaycanın mədəni zənginliyi dövlətimiz tərəfindən qorunur. Bu siyasət ölkəmizin bütün bölgələrini əhatə edir.

“Abidələri xilas edən Qələbə”

“Abidələri xilas edən Qələbə” adlı üçüncü sessiyada çıxış edən əmək və əhalinin sosial müdafiəsi nazirinin müavini Vüsal Nəsirli dedi ki, işğal dövründə mənfur düşmən bütün tarixi-

mədəni obyektlərimizi, yaşayış evlərini məhv edib. İndi başlıca vəzifə Qarabağımızın sosial-mədəni həyatını özünə qaytarmaqdan ibarətdir. Vətən müharibəsinin başa çatmasından bu gündək 7854 nəfər şəhid ailəsi və qazinin işlə təmin olunduğunu söyləyən nazir müavini bu istiqamətdə fəaliyyətlərin davam etdirildiyini bildirdi.

Milli Məclisin deputatı Nigar Arpadarai bildirdi ki, illərdir mənfur düşmənin lobbisini dinləyən bəzi dövlətlər bizə qarşı ikili standartlar yeridirdi. Ancaq Vətən müharibəsində əleyhimizi olan dövlətlər belə müəyyən dərəcə susdular. Çünki ədalət, beynəlxalq hüquq bizim tərəfimizdə idi.

Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsi sədrinin müavini Gündüz İsmayilov ölkəmizdəki tolerant mühitdən söz açdı. Söylədi ki, ölkəmizdə heç bir dinin mənsubu digərinə təzyiq göstərə bilməz. Bu, təkcə qanunlarımızın tələbi deyil. Həm də Azərbaycan xalqının başqa dinlərin nümayəndələrinə olan hörməti ilə bağlıdır. Energetika nazirinin müavini Elnur Soltanov nazirlik tərəfindən Qarabağda həyata keçirilən bir sıra layihələr haqqında məlumat verdi, bu istiqamətdə işlərin davam etdirildiyini dedi.

Milli Məclisin deputatı Kamal Cəfərov bildirdi ki, Şuşanın, bütöv Qarabağın əsl sahibi Azərbaycanıdır.

Dədə Ələsgərin 200 illiyi münasibətilə

Xalq rəssamı Arif Hüseynovun “Azərbaycan aşiq sənəti” sərgisi

rib məzarından danışdı. Qeyd etdi ki, işğal edilən torpaqlarımızda ermənilər barbarlıq əməlləri törədiblər. Təəssüf ki, Aşiq Ələsgərin məzarı da erməni vəhşiliyinin qurbanı olub. Azərbaycanın aşiq sənətinin UNESCO-nun Qeyri-maddi mədəni irs siyahısında yer aldığını diqqətə çatdıran millət vəkili qeyd etdi ki, Aşiq Ələsgər kimi böyük sənətkarlar mədəniyyətimizin zənginliyidir. Onun yaradıcılığının qorunub təbliği edilməsi mədəniyyət siyasətimizin bir hissəsidir.

Millət vəkili Xalq rəssamı Arif Hüseynovun yaradıcılığını da yüksək qiymətləndirərək bildirdi

ki, sənətkar Milli Məclisin Mədəniyyət komitəsi ilə də sıx əməkdaşlıq edir və tez-tez görüşlərə, tədbirlərə qatılır.

Mədəniyyət Nazirliyi Muzey, qalereya və sərgilər şöbəsinin müdiri Nərgiz Abdullayeva çıxış edərək Arif Hüseynovun yaradıcılığından danışdı. Bildirdi ki, görkəmli sənətkar yaradıcılığında ölkə əhəmiyyətli mövzulara toxunub. Müəllifin “Qarabağ şikəstəsi”, “Mis qablar”, “Aşiq”, “Kəndirbazlar” və s. əsərlərində qədim miniatur sənəti ənənələrinə bağlılığı qabarıq hiss edilir.

Azərbaycan Rəssamlar İttifaqının sədr müavini, Xalq rəssamı

Səlah Məmmədov sərginin təşkil edilməsində əməyi keçən hər kəsə təşəkkür etdi. O, aşiq sənətinin Türk dünyasında əhəmiyyətli yere sahib olduğunu dedi.

“Dədə Ələsgər Ocağı” İctimai Birliyinin sədri Xətai Ələsgəri qeyd etdi ki, hər zaman dövlətimiz sənətkarın irsinə diqqət göstərib. Yubileyləri təntənə ilə qeyd olunub: “Bu sərginin təşkilatçılığına və sənətkarımıza təşəkkür edirəm. Bakıda Aşiq Ələsgərin heykəlinin ucaldılması ən böyük arzumuzdur”.

Tədbirdə daha sonra millət vəkilləri Sahib Aliyev, Ülviyyə Həmzəyeva, “Nəfəs” İctimai Birliyinin

“Mədəniyyətin çiçəklənməsi üçün sülh”

“Mədəniyyətin çiçəklənməsi üçün sülh” adlı sonuncu sessiyada çıxış edən Prezident Administrasiyası Siyasi araşdırmalar və analitik təhlil sektorunun müdiri Fuad Axundov qeyd etdi ki, Ermənistan 30 ilə yaxın işğal altında saxladığı torpaqlarımızda mədəniyyətimizi, tarixi izlərimizi silmək istəyirdi. Onların Qarabağda törətdiyi vəhşilikləri bütün dünyaya göstərmək lazımdır.

Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzinin icraçı direktoru Rəvan Həsənov bildirdi ki, Azərbaycan dünyada multikulturalizmin və mədəniyyətlərarası dialoqun mərkəzi olan ölkələrdən birinə çevrilib. Hətta Azərbaycan böyük humanitar məsələlərin müzakirə olunduğu mərkəzlərdən

dir. Milli Məclisin deputatı Vüqar İsgəndərov xalqımızın hazırda şanlı Qələbəmizin qürurunu yaşadığını dedi: “Ancaq azad olunmuş torpaqları görəndə bir tərəfdən də kədər hissi keçiririk. Düşmənin torpaqlarımızda törətdikləri insanlığa sığmayan hadisədir. Ona görə də belə tədbirlərin keçirilməsi və mədəni dəyərlərimizin təbliği olunması vacib əhəmiyyət daşıyır”.

Gənclər və idman nazirinin müavini İntiqam Babayev çıxışında vurğuladı ki, Azərbaycan gənci tarixi-mədəni irsimizi bilməli, bununla qürur hissi keçirməli, onları müasir texnologiyalar və sosial şəbəkələr üzərindən dünya ictimaiyyətinə çatdırmalıdır.

Sonda çıxış edən İqtisadi İslahatların Təhlili və Kommunikasiya Mərkəzinin icraçı direktoru Vüsal Qasımlı iqtisadiyyatın özünün bir mədəniyyət olduğunu bildirdi. Söylədi ki, hər bir millətin mədəniyyət portreti var: “Vətən müharibəsində qazanılan Qələbə Azərbaycan mədəniyyətinin zəfəridir. Prezident İlham Əliyevin “Qarabağ Azərbaycandır!” sözü Qələbənin əsasını təşkil etdi. Xalqımız, Ordumuz, bütün resurslar bu sözlün ətrafında birləşərək Zəfərə nəil oldu”.

Çıxışlardan sonra konfrans iştirakçıları “Azadlıqda olan abidələr” adlı fotosərgi ilə tanış oldu, konsert proqramını dinlədilər.

Nurəddin MƏMMƏDLİ

sədri Firəngiz Balakışiyeva və başqaları çıxış edərək Arif Hüseynovun yaradıcılığından danışıdılar.

Arif Hüseynov çıxış edərək tədbirin təşkilində əməyi olan hər kəsə təşəkkür etdi.

Çıxışlardan sonra tədbir iştirakçıları sərgi ilə tanış oldu. Sərgidə rəssamın “Azərbaycan”, “Aşıqların ilham mənbəyi”, “Xarıbülbul”, “Dincil sazım”, “Aşiq Mikayıl Azafılı”, “Sevgililər”, “Nar qızı əfsanəsi”, “Aşiq Şəmsir”, “Görüş”, “Aşiqin sazi və sözü”, “Aşiq Hüseyn Bozalqanlı”, “Gözəlləmə”, “Ağ atlı oğlan əfsanəsi”, “Dədə Qorqud”, “Ay işığında” – ümumilikdə 20 əsəri nümayiş olunur. Məlumat verildi ki, sərgilənən əsərlər satın alınaraq Tovuzdakı Aşiq Sənəti Dövlət Muzeyinə hədiyyə ediləcək.

Savalan FƏRƏCOV

Lənkəran Regional Mədəniyyət İdarəsinin (RMI) Gənclərin İnkişaf və Karyera Mərkəzi Lənkəran nümayəndəliyi ilə birgə keçirdiyi “Kəndimiz mərkəzdə” layihəsi davam edir. Layihə çərçivəsində növbəti tədbir Mamusta kənd Folklor evində keçirilib. Tədbirə kəndin ziyalıları və gəncləri qatılıblar.

Şəmkir RMI Göygöl rayonu üzrə nümayəndəliyinin təşəbbüsü, Aşiq Şəmsir adına Uşaq musiqi məktəbinin təşkilatçılığı ilə dahi bəstəkar Üzeyir Hacıbəylinin anım günü (23 noyabr) ilə bağlı tədbir keçirilib.

Şəki RMI Qax rayon MKS-nin 12 saylı Güllük kənd kitabxana filialında Aşiq Ələsgərin 200 illiyi münasibətilə “Özün gəldin, sözün qaldı dünyada” adlı tədbir təşkil olunub.

Gəncə RMI Gəncə şəhər 4 nömrəli Uşaq musiqi məktəbində Fikrət Əmirovun anadan olmasının ildönümü münasibətilə keçirilən tədbirdə məktəbin müəllimləri tərəfindən bəstəkarın Nizami Gəncəvinin rəvəzi əsasında bəstələdiyi “Gülülm” romansı və “Azərbaycan elləri” əsəri ifa edilib. Regional idarənin tabeliyində fəaliyyət göstərən digər musiqi məktəblərində də tədbirlər keçirilib.

zə qələbə bağlanan Arif Hüseynov müasir dövrə miniatür sənətinə yaşıdan rəssamlardandır.

Milli Məclisin Mədəniyyət komitəsinin sədri Qənirə Paşayeva 200 illiyi keçirilən Aşiq Ələsgərin illərdir erməni işğalında qalan qe-

Bölgələrdən qısa xəbərlər

Sumqayıt RMI-nin tabeliyindəki Sumqayıt Muğam Mərkəzində Sumqayıtın şəhər statusu almasının 72-ci ildönümü münasibətilə tədbir təşkil olunub. Tədbirdə Sumqayıt ŞİH-nin başçısı Zakir Fərəcov, millət vəkili, hüquq-mühafizə orqanlarının, idarə və müəssisələrin rəhbərləri, şəhər ictimaiyyətinin nümayəndələri iştirak ediblər. Sumqayıt Dövlət Rəsm Qalereyasında isə “Vətən eşqi uşaqların gözü ilə” adlı rəsm sərgisi keçirilib.

Ağstafa RMI Qazax şəhər 2 nömrəli Uşaq musiqi məktəbi Fikrət Əmirovun anadan olmasının 99-cu ildönümü ilə əlaqədar “Unudulmaz dahi” adlı tədbir təşkil edib. Məktəbin şagirdlərindən ibarət ansambl, xor kollektivi, xanəndələr bəstəkarın əsərlərini ifa ediblər.

Qusar Dövlət Ləzgi Dram Teatrı 2016-cı ilin Aprel döyüşlərinin şəhidi, Milli Qəhrəman Çingiz Qurbanovun doğum günü münasibətilə “Çingiz dastanı” tamaşasını təqdim edib.

İsmayilli RMI İsmayilli rayon Heydər Əliyev adına Mədəniyyət Mərkəzində İsmayilli rayonunun yaranmasının 90-cı ildönü-

mü münasibətilə tədbir keçirilib. İsmayilli RIH-nin rəhbərliyi, RMI-nin rəisi Elçin Nəcəfov və digər qonaqların qatıldığı tədbirdə F.Əzimov adına Uşaq incəsənət məktəbinin kollektivi və idmançılar çıxış ediblər. Rayon sənətkarlarının əl işləri, Basqal kəndində hazırlanan kəlağayı, müxtəlif dövlərə aid misgerlik ornəkləri və bölgənin mətbəxinə aid təamlar təqdim olunub. Ulu öndər Heydər Əliyevin və Prezident İlham Əliyevin İsmayillıya səfərlərinin əks olunduğu film izlənilib. Mərkəzdə həmçinin əlamətdar tarixlə bağlı “Kəndimizin etüdü” adlı rəsm sərgisi təşkil olunub.

Ağdaş RMI Zərdab rayon Mərkəzi Kitabxanasında Kəlbəcərin işğaldan azad olunmasının (25 noyabr) birinci ildönümü ilə əlaqədar “Biz qayıtdıq. Kəlbəcər, sən azadsan!” adlı tədbir keçirilib.

Sabirabad RMI Şirvan şəhər Heydər Əliyev Mərkəzi və şəhər Təhsil Şöbəsinin birgə təşkilatçılığı ilə “Ağdam azaddır” adlı bədii qiraət müsabiqəsinin yekun mərhələsi keçirilib. Eldar Hüseynli I, Rəşvin Şirəlizadə II, Alişan Qəfəri və Zəhra Mehralizadə isə III yerlərə layiq görüldülər.

Masallı RMI-nin təşkilatçılığı ilə gerçəkləşən “Mədəniyyət kəndlərdə” layi-

Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Festivalı çərçivəsində

Dahi Azərbaycan şairi və mütəfəkkirinin 880 illiyinə həsr olunan və 15-26 noyabr tarixini əhatə edən Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Festivalı Bakıda və Gəncədə rəngarəng təqdimatlarla əlamətdar ilə maraqlı töhfə oldu.

Mədəniyyət Nazirliyi, AMEA, Gəncə Şəhər İcra Hakimiyyəti, Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzi və Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin təşkilatçılığı ilə keçirilən festival çərçivəsində noyabrın 22-də F.Əmirov adına Gəncə Dövlət Filarmoniyasının Urban Mərkəzində sərgi təşkil olunub. Gəncə RMI-nin dəstəyi ilə Gəncə şəhər uşaq rəssamlıq və incəsənət məktəblərinin şagird və müəllimlərinin Nizami “Xəmsə”sinin motivləri əsasında ərsəyə gətirdiyi 70-dən çox rəsm nümayiş etdirilib.

Sərgidən sonra Gəncə RMI-nin rəisi Vəlif Cənnətov noyabrın 18-də Gəncənin Heydər Əliyev meydanında Nizaminin 880 illiyinə həsr olunmuş fləşmobda tədbirlərdə fəal iştirak edən Gəncə Maarif Evi İB-nin könüllü gənclərinə regional idarənin fəxri fərmanını təqdim edib.

Hazırladı: N.MƏMMƏDLİ

“Milli geyim əsrlərin mirası kimi”

Elmi-praktiki konfrans

Noyabrın 24-də Dövlət Teatr Muzeyində Mədəniyyət Nazirliyi Mədəniyyət üzrə Elmi-Metodiki və İxtisasartırma Mərkəzinin təşkilatçılığı ilə “Milli geyim əsrlərin mirası kimi” mövzusunda elmi- praktik konfransı keçirilib.

Muzeyin direktoru, Əməkdar mədəniyyət işçisi Sevinc Mikayılova tədbirin əhəmiyyətindən bəhs edib. Qeyd olunub ki, tədbirin keçirilməsində əsas məqsəd xalq yaradıcılığının bədii xüsusiyyətləri, onların müxtəlif formaları, bədii bəzək naxışlarının qorunaraq nəsilədən-nəslə ötürülməsi və Azərbaycan maddi-mədəni dəyərlərinin təbliğində milli geyimlərin aktuallığının nəzərə çatdırılmasıdır. Bildirib ki, muzeydə tamaşalar üçün hazırlanan geyim eskizləri qorunub saxlanılır: “Hər bir xalqın həyat tərzı, yaşayışı on-

ların geyimlərində də özünü göstərib. Bizim də milli geyimlərimizdə müxtəlif həyat tərzinə, yaşamağa, döyüş ruhuna və köçəri həyat tərzinə uyğun geyimlər var”.

Konfransda tədqiqatçı alimlər milli geyimlərin əhəmiyyətindən söhbət açıblar. “Şərqi Zəngəzurun geyim mədəniyyəti”, “Qloballaşma və milli geyimlər”, “Azərbaycan corabları”,

“Azərbaycan milli geyimlərinin tarixi formaları, etimologiyası və semantikasi”, “Ənənəvi geyimlərin müasir modada interpretasiyası”, “Azərbaycan geyim mədəniyyətində basmaçılıq” və “Modada üslublar və dövrlər” adlı məruzələr maraqla qarşılanıb.

AMEA Arxeologiya və Etnoqrafiya İnstitutunun böyük elmi işçisi, tarix elmləri doktoru Solmaz Məhərrə-

mova, Rəssamlıq Akademiyasının professoru, sənətsünaslıq üzrə elmlər doktoru Sabira Dünyamalıyeva, Memarlıq və İncəsənət İnstitutunun aparıcı elmi işçisi, sənətsünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru, dosent Fəridə Quliyeva, Milli Azərbaycan Tarixi Muzeyinin Etnoqrafiya elmi fond şöbəsinin müdiri, tarix üzrə fəlsəfə doktoru Gülzadə Abdulova, Mədəniyyət və İncəsənət Universitetinin dosenti, sənətsünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru Sevil Kerimova, Mədəniyyət üzrə Elmi-Metodiki və İxtisasartırma Mərkəzinin metodistləri Məhbubə Əbilova və Leyla Qılıcovanın mövzu ilə bağlı geniş təqdimatları dinlənib.

Regionlarda fəaliyyət göstərən mədəniyyət və incəsənət müəssisələrinin əməkdaşları tədbirə “Zoom” proqramı vasitəsilə qoşularaq məruzə ətrafında öz fikirlərini bildiriblər.

Sonra mədəniyyət könülləri tərəfindən milli geyimlərin təqdimatı olub.

Konfransa V.Mustafazadə adına 2 nömrəli Uşaq incəsənət məktəbinin “Aysel” rəqs qrupunun ifası ilə yekun vurulub.

Batalist rəssamın sərgisinin açılması nəzərdə tutulur

Milli Məclisin Mədəniyyət komitəsinin sədri Qənirə Paşayeva tanınmış batalist rəssam, AMEA Tarix İnstitutunun əməkdaşı Cəmaləddin Dərbəndli (İsmayilov) ilə görüşüb.

Q.Paşayeva qanlı savaşların, döyüş səhnələrinin olduğu kimi təsvirini tələb edən batal janrının ölkəmizdə inkişafında özünəxas xidmətləri olan rəssamı yeni yaradıcılıq uğurları münasibətilə təbrik edib, uğurlar diləyib.

Bildirib ki, C.Dərbəndlinin xalq qəhrəmanlarımızın, tarixi şəxsiyyətlərimizin döyüş zəfərlərini sənətin bənzərsiz gücü ilə tərənnüm etməsi sənətsevərlərə yaxşı bəllidir. Vaxtilə batal janrı Azərbaycan rəssamlığında özünəməxsus yer tutub. Bir çox rəssamlarımız əsərlərində savaş səhnələrini sənətkarlıqla təsvir edib. Çəğdaş rəssamlar bu janra o qədər də çox müraciət etməyib.

C.Dərbəndlinin Təhsil Nazirliyində baş rəssam kimi çalışdığı, dərslik və bədii kitabların tərtibatı ilə peşəkarlıqla məşğul olduğunu diqqətə çatdıran Q.Paşayeva onun Azərbaycan Prezidentinin müvafiq sərəncamı ilə dünya ədəbiyyatının latın qrafikali əlifba ilə yenidən nəşr olunmasında, o cümlədən Azərbaycan Milli Ensiklopediyasının tərtibatında, eləcə də Heydər Əliyev Fondunun təşkil etdiyi bir çox layihələrdə yaxından iştirak etdiyini vurğulayıb: “Bugünkü görüşümüz sizin möhtəşəm “Şuşa Zəfəri” və “Malazgirt” əsərlərinizlə bağlıdır. Biz təklif edirik ki, bu əsərləriniz daxil olmaqla sizin tematik sərginizi təşkil edək, sənət ictimaiyyətimiz sizin əsərlərlə daha yaxından tanış ola bilsin”.

C.Dərbəndli görüş və sərgi təklifi üçün komitə sədrinə təşəkkür edib.

“Gənclərə dəstək” layihəsinin 5 illiyinə həsr olunmuş konsert

M.Maqomayev adına Azərbaycan Dövlət Akademik Filarmoniyasında Mədəniyyət Nazirliyi və Azərbaycan Tələbə Gənclər Təşkilatları İttifaqının dəstəyi ilə “Gənclərə dəstək” layihəsinin 5 illiyinə həsr olunmuş konsert keçirilib.

Konsertdə respublika və beynəlxalq müsabiqələr laureatları, Prezident təqaüddüvləri və dirijor Orxan Həsimovun rəhbərliyi altında Q.Qarayev adına Azərbaycan Dövlət Kamera Orkestri çıxış edib.

Proqramda tanınmış bəstəkarların əsərləri ilə yanaşı, gənc müəlliflər, layihə iştirakçıları Lələ Əhmədova və Yusif Abbasovun da əsərləri səsləndirilib.

Konsertin sonunda Üzeyir Hacıbəyli adına Bakı Musiqi Akademiyasının “Lumineux” vokal ansamblının ifasında bəstəkar Pikə Axundovanın “Gənclərə dəstək” layihəsi üçün xüsusi bəstələdiyi himn (sözləri Aysel Kerimindir) ifa olunub. Ansamblın bədii rəhbəri və dirijoru Əməkdar artist Naala Barateliyadır.

Qeyd edək ki, “Gənclərə dəstək” layihəsi Mədəniyyət Nazirliyinin də-

təyi ilə 2016-cı ildən həyata keçirilir. Layihənin rəhbəri Azərbaycan Dövlət Akademik Filarmoniyasının direktoru, Xalq artisti, tanınmış pianoçu Murad Adıgözelzadə, koordinatoru

musiqişünas Ayla Kerimova-Zəkəriyyədir. “Gənclərə dəstək” layihəsi çərçivəsində konsertlər həm Filarmoniyada, həm də Kamera və Orqan Musiqisi Zalında keçirilir.

Ağ damların qaraltısı

Yaxud itən izin ardınca

Ailə-məişət mövzusunun bəhs etsə də, cəmiyyətin ən dərin problemlərini cəhəltən girdabında batmaqla bədbəxtlik saçan insanların simasında göstərən tamaşa yenə öz təsir dairəsini genişləndirə bilmiş, seyrcilərə təsir etmişdi. Bu mənada diqqətimi çəkən bir məqam tamaşanın tempinin heç düşməməsi idi. Tamaşağının təbii reaksiyası, bəzən emosional, çılğın münasibəti aktyorlara da əməlli-başlı təsir eləmişdi.

Onu da qeyd edim ki, maraqla qarşılanan bu səhnə əsərinin quruluşçu rejissoru Xalq artisti Firudin Məhərrəmov, quruluşçu rəssamı Ramazan Ağayev, bəstəkarı Eldar Salayevdir. Rolları Aynur Əhmədova (Səriyyə), Səyyad Əliyev (Rüstəm), Xalq artisti Qabil Quliyev (Həmzə), Əməkdar artist Suceddin Mirzəyev (Səfer), aktyorlar Qizilgü Quliyeva (Çimnaz), Əbülfəz Axundov (Axund), Tərlan Abdullayev (Məhərrəm), Emin Fərzullayev (Qurban), Miraslan Ağayev (Molla Möhsün), Təranə Fərəcova (Hüsnüyyə) və Amil İbrahimli (Əsgər) ifa edirdilər.

Tamaşaçıların sürəkli alqışlarından sonra səhnəyə Ağdam Rayon İcra Hakimiyyəti başçısının müavini Xəqani Nəzərov çıxaraq qonaq kollektivi salamladı, yaradıcı əlaqələrdən, hər iki teatrın inkişafına təkən verəcək yaradıcı mübadilədən məmnunluqla danışdı.

Qara damlar, ağ damlar

Qarşılıqlı təşəkkürlər, təbriklər, alqışlar müşayiətində hamı bayıra – binanın önündə dayanan avtobuslara tələsirdi. Təbii ki, ələlxüsus da ölkənin o başından gələnlər. Hələ təri soyumayan aktyorlar qaça-qaça yerlərini aldılar. Hiss olunurdu, aralarından pəncərənin yanındakı oturacağı içində gülüş” dramının tamaşası ilə çıxmışdı.

Üçün yanlarında bənd oldum. Qəsdən teatrın ən kövrək, ən həssas aktrisasının, obrazda olduğu kimi, gözünün yaşı tamaşadan sonra da qurumayan Aynur Əhmədovanın yanında otururdum. Avtobusumuz nəzəret-buraxılış məntəqəsindən ötür işğaldan azad olunmuş torpaqlarımıza çatanda bayaqdan dil boğaza qoymayan yol yoldaşlarım süku-ta qərğ oldular. Ağdamın kəndlərini keçdikcə əsgərlik xatirələrindən danışan, “molodoyluq”dan təxrisinə burada keçən hərbi xidmətinin az qala hər anını uca səslə danışan Səyyad Əliyev də susdu. Onun hər sözünə zara-fatla qulp qoyan, beləcə, özü qarışıq hamımızın həyəcanını yatırımağa çalışan Əbülfəz Axundov da kirdi. Nəzərlərim aram-aram ağdamlı dostlarının Ağdam xatirələrini yada salan Suceddin Mirzəyevdə dayandı. Gözləri dolmuş bəyaz saçlı, həlim kişinin üzündə qərribə bir hiddət hökm verirdi. Əsəbi halda dodaqaqlı düşməni lənətləyir, yeksan olmuş ağ damların xarabalıqlarından boylanıyan bozarmış daşlara baxırdı.

Üstündə ruhumuza siqal çəkir, illərlə özünü ovutduğu kimi bizi da sinəsinə sıxıb, arama çəkir.

Gəldim, səhra çiçəyim...

Ağdam Çörək Muzeyinin qalığı önündə şəkil çəkdirən, dost-ta-nışına zəng vurub “Bax, mən Ağdamdayam” deyib sevinc göz yaş axıdanları diqqətlə izləyən, tikilinin məşhur təsvirindən qopub səpələnən rəngli mərmər parçalarını ovcuna sığışdırıranları gözədən keçirən bələdçimiz ən qısa zamanda yenidən əzəlik gözəllik və əzəmətinə qaytarılacaq yeni Ağdamdan danışdı. Dövlətimizin Qarabağın yenidən qurulması və inkişafına yönəltdiyi layihələrindən söz açdı. Beləcə, gördüyü dağıntıların miqyasından düşməne qəzəb və nifrəti daha da artan bizlərə, az da olsa, təskinlik verməyə çalışdı.

İkinci ziyarət ünvanımız bir zamanlar rayonun mərkəzi meydanı olan, indi isə daş və beton yığınınə çevrilən məkan – Ağdam Dövlət Dram Teatrı, məşhur “Çay evi”, univermaq, bank və fəvvarənin olduğu yer idi.

Zaman-zaman premiyalarla, konsert və görüşlərə səhnə olan teatr binası önündə sıralanan aktyorlar ani hüzn və heyərdən sonra yenidən tikiləcək teatr binasında oynayacaqları tamaşaların xəyalını qurdular, hətta iki truppasının iştirakı üçün söz də aldılar.

Hərə öz ələmində idi. Qonaqlara qoşulan ağdamlı teatr təmsilçiləri də illərlə ayrı düşdükləri dağınıq təsvirlərə əl edir, dünənle bu gün arasında əzəbli bir vargələ edirdilər. Kimisi uşaqlığına, kimisi qaynar gəncliyinə dönmür və aradakı uzun həsrət torpaq kimi onların da üz-gözündə açıldığı şırımlara baxıb köks ötürürdülər.

Yol bizi günəşin al şəfaqlərində bir ayrı gözəllik və əzəmətdə göyün üzünə yığılması kimi uca görünən Ağdam Cümə məscidinə apardı. Bilmişəm niyə, amma o an mən bu qürurlu tikilini səh-

radakı çiçəyə bənzətdim. Sol-mamaq üçün günəş olan, bulud olan, torpaq olan çiçəyə.

Titrək əllər məscidin dağıdılmış divarlarında gəzdikcə, ayaqlar cədarlanmış sapsarı torpağa toxunduqca, nəzərlər günbəzin ən son nöqtəsində ilişdikcə adamın ruhu sanki bədənindən kəç edir.

Bu səfəri çoxdan gözləyirdim. Hər dəfə də təsəvvürümü işə salıb, xəyalları oralarla azı min dəfə gedib-gəlirdim...

Bu günlərdə telefonuma Lənkeran Dövlət Dram Teatrının direktoru Tofiq Heydərovdan zəng gəldi. Ağdam Dövlət Dram Teatrı ilə qarşılıqlı əməkdaşlıq çərçivəsində ora səfər edib, tamaşa nümayiş etdirəcəklərini dedi. Düzü, bu, o qədər də diqqətimi cəlb etmədi və uğurlar arzulanıb sa-ğollaşanda “Tamaşadan sonra da işğaldan azad olunmuş torpaqlara – Ağdamla səfər edəcəyik” dedi. Sevincimdən Allah bilir, göyün neçənci qatına qalxdım...

Bayatı kimi həzin

Bakıdan günəşin parça-parça buludları arasından boylandığı vaxtda – sübh təzədən çıxdı. Yol uzunluq həyəcanla ətrafa boylanır, rayonları, kənd və qəsəbələri ötdükcə ürəyimin daha bərk döyündüyünü hiss edirdim. Elə bil günəş də mənim kimi sevinəcək idi. İnadla buludları yarıb, daha gür parıldamağa çalışırdı. Yol boyu vətənpərvərlik, Zəfər ruhlı şüarları, yanımızdan şütlüyən hərbi təyinatlı nəqliyyat vasitələrini gördükcə adamın ruhuna qərribə bir rahatlıq çökürdü. Ən yaxın tarixə boyatlanıb, xalq ocağı keçirdiyim hissələri, həyəcan və sevincləri xatırlayıb, o günlərin qəhrəmanlarını, tanıyıb-tanımadığım fəda-karlarını dönmə-dönə minnətdarlıq və ehtiramla yad edirdim.

Budur, yol bitdi və biz müvəqqəti olaraq rayonun Quzanlı qəsəbəsində yerləşən Əbdürrəhim bəy Həqverdiyev adına Ağdam Dövlət Dram Teatrının binası (Mədəniyyət Sarayı) qarşısında dayandırıq.

Teatr, tamaşa soracağına bizdən öncə toplaşan yerli sənətsevərlər artıq burada idilər. Kimisi qonaqları müşahidə edir, kimisi də tamaşa salonunda yerini tutub, nəzərlərini səhnəyə dikib gözləyirdi.

Düzü, bu qədər qələbəliyi, çöldəki günəşin bəxş etdiyi istiliyi qoyub nisbətən soyuq tamaşa salonunda həvəslə toplaşan teatr-

sevərləri ürəyimdə alqışladım. Böyük salon tamamilən dolmuşdu. Hiss olunur, onlar da teatr üçün darıxıblar. Bu, bir az da başqa, qonaq, fərqli oyun-üslublara tamaşa etmək istəyindən irəli gəlirdi.

Tamaşadan öncə səhnəyə hər iki teatrın direktoru qalxdı. Qonaqlara xoş gəldiniz deyən Ağdam Dövlət Dram Teatrının direktoru Məhəmməd Hüseynov onları Qarabağ torpağında görməkdən məmnun olduqlarını dedi.

Sonra torpaqlarımızın azadlığı uğrunda canından keçən Vətən oğulları ehtiramla yad edildi, Ali Baş Komandanın rəhbərliyi ilə bizə tarixi Zəfəri yasaqdan müzəffər Ordumuza minnətdarlıq ifadə olunub.

Teatr rəhbəri sənət ocaqlarının qarşılıqlı səfərlərinin, əməkdaşlıq çərçivəsində layihələrinin əhəmiyyətini vurğuladı. Qocaman səhnə ocağı olan Lənkeran teatrı ilə əməkdaşlıqdan razı qaldığını dilə gətirdi.

Ağdamlı teatrsevərlərin diqqət və marağından məmnunluq ifadə edən Lənkeran Dövlət Dram Teatrının direktoru Tofiq Heydərov da öz növbəsində qonaqpərvərliyə və xoş münasibətə görə ev sahibi kollektiva və teatrsevərlərə təşəkkür etdi. Zəngin tarixi olan Lənkeran teatrının keçmişi, müasir dövrü, repertuar siyasəti barədə ətraflı söz açan direktor qarşılıqlı əməkdaşlıqla əlaqədar niyyət sazışına əsasən baş tutan ilk layihənin reallaşmasından məmnunluqla danışdı. Bildirdi ki, sazış əsasən, Lənkeran və Ağdam teatrları arasında qarşılıqlı qastrol səfərlərinin təşkili, rejissor və aktyor mübadiləsi, texniki dəstək, yaradıcı görüşlər və təcrübə mübadiləsi nəzərdə tutulub.

Səriyyənin vəfasını alqışlayanlar

Nəcəf bəy Vəzirov adına Lənkeran Dövlət Dram Teatrının truppası tələbkər və teatrsevər ağdamlıların qarşısına repertuarlarındakı ən baxımlı nümunələrdən biri – Cəfər Cəbbəlinin “Vəfalı Səriyyə və ya göz yaşı içində gülüş” dramının tamaşası ilə çıxmışdı.

Həmidə NİZAMİQIZI
Bakı-Ağdam-Bakı

Zəfərimizin qəhrəmanlarından — şəhid Samir Hüseynov

Samir Əlizadə oğlu Hüseynov Vətəninə, doğma yurdu-na sonsuz məhəbbətlə vurğun idi. Əsarətdə olan Vətən torpaqlarını azad görmək onun böyük arzusu idi. İkinci Qarabağ müharibəsində qanı bahasına ana torpağının şərafını uca tutan Samir 26 yaşında şəhidlik zirvəsinə ucalmaqla ürayinin istəyinə qovuşur...

Lerik rayonunun Vov kəndində yurd salan Hüseynovların el-obada böyük hörməti vardır. Əzədən bu ocağın ənənləri olubdur. 1994-cü il 15 noyabrda dünyaya gəlmiş Samir Hüseynov da ailə ənənəsinə sadıq boy atr. Haqqa tapınmaq, halallıq, qurub-yaratmaq eşqi getdiyi yolda onu izləyir. 2013-cü ildə Milli Ordu sıralarına yola düşür. Yurd məhəbbəti Vətənə ləyaqətli xidmətdə özünü göstərir.

Samir həqiqi hərbi xidməti başa vurandan sonra bir müddət halal zəhmətdən yapışır. Ötüb keçən hər gün ömrünə yadda qalan işlərlə iz salır. Amma torpaqlarımızın düşmən tapdağı altında qalması, Qarabağda baş verən qanlı hadisələr onu ciddi düşündürür, narahat edirdi. 2016-cı ildə yenidən hərbi xidmətə qayıdır. 2020-ci ilin Vətən müharibəsi başlayanda o da xüsusi təyinatlı kəşfiyyatçı kimi döyüş meydanına girir. Zəngilan, Füzuli, Qubadlı, Xocavənd, Cəbrayıl, Şuşa istiqamətlərində düşməndən intiqam almaq hissi ilə vuruşur. Şuşada, şanlı Zəfərimizə saatlar qalmış şəhidlik zirvəsinə ucalır. Bu şəfərlə ölüm Samirə əbədi bir həyat qazandırır. Azərbaycan var olduqca, Samir kimi igid Vətən övladlarının adı ləyaqət, sədaqət, etibar rəmzi olaraq el-obaya başıucalığı gətirəcək.

Samir Hüseynov ölümündən sonra "Vətən uğrunda" medalı, Füzulinin, Cəbrayılın, Xocavəndin, Şuşanın azad olmasına görə medallarla təltif edilib.

Zəfər ORUCOĞLU
Azərbaycan Jurnalistlər Birliyinin üzvü

“Qardaş, mənimlə fəxr edə bilərsiniz...”

30 ilə yaxın düşmən tapdağında qalan əzəli yurd yerlərimizi cəmi 44 gündə ildırımsürətli hərbi əməliyyatla azad edən Ordu ilə, onun hər bir əsgəri ilə yalnız qürur duymaq olar. Qanları, canları bahasına xalqımıza Qələbə ruhu bəxş edənləri unutmamalıyıq. Çünki igid Vətən oğulları öz canlarından, ailələrindən, doğmalarından öncə Ana yurdu düşündülər. Himnimizin sözlərində qeyd olunduğu kimi, torpaqlarımızın azadlığı uğrunda “Minlərlə can qurban oldu...”. Bu yazıda Vətən müharibəsində canından keçən şəhid çavuş Yalçın Cavadov haqqında söz açacağıq.

Yalçın Aydın oğlu Cavadov 1985-ci il mayın 19-da Şamaxı rayonunun Sabir qəsəbəsində anadan olub. İlk təhsilini A.Alxanov adına qəsəbə tam orta məktəbində alıb. 2003-cü ildə orta məktəbi bitirərək Naxçıvan şəhərində yerləşən N sayılı hərbi hissədə xidmət edib. 2017-ci ildən isə müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmət qulluqçusu kimi xidmətini davam etdirib.

Yalçın 2020-ci ilin 27 sentyabrında başlanan haqq saşamızda ön cəbhədə yerini alır. Çünki o da digər hərbi yoldaşları kimi torpaqlarımızı düşməndən azad etmək üçün çoxdan bu anı gözləyirdi. Yalçın da düşmənin keçilməz hesab etdiyi müdafiə səddinin yarılmasında fədakarlıq göstərir. Bir sıra yaşayış məntəqələrimizin azad olunmasında iştirak edir. Vətəni bütöv görmək eşqi ilə qanlı döyüşlərdən keçən Yalçın Cavadov oktyabrın 9-da Füzuli istiqamətində şəhidlik zirvəsinə ucalır.

Komandiri Yalçınla bağlı xətiərəsinə danışarkən deyir: “Döyüşlərin qızğın yerində yaralandım. Neytral ərazidə qalmışdım. Yalçın qəhrəmancasına öz hayatını riskə atıb məni düşməndən xilas etdi, özü isə şəhid oldu”.

Anası Zərifə Cavadova oğul itkisinin ağır-acısını ürayinə yük etsə də, şəhid anası olmağı ilə fəxr edir: “Çox şükür ki, torpaqlarımız işğaldan azad edildi. Bütün şəhidlərimizin qisası alındı. Artıq yurdlarından, el-obalarından uzaq düşənlər ata-baba ocaqlarına qayıdacaqlar. Yurd ağrısı çox çətindir. Mən bilərəm bu illərdə məcburi köçkünlər nələr çəkiblər”.

Şəhidin qardaşı Elçin Cavadov qeyd edir ki, Yalçın Vətən müharibəsində böyük şücaət göstərib: “Cəbrayıl, Füzuli uğrunda qəhrəmancasına döyüşürdü. Hər dəfə yeni kənd, qəsəbə, yüksəkliklər azad ediləndə evə zəng vuraraq öz sevincini bölüşürdü. Deyərdi ki, ay qardaş, mənimlə fəxr edə bilərsiniz! Şanlı bayrağımızı azad etdiyimiz torpaqlarımıza sancırıq”.

Həyat yoldaşı Radə Cavadova Yalçınla 2006-cı ildə ailə həyatı qurduqlarını bildirir: “Zərifə, Aqil və Yaqub adlı övladlarımız yadigar qalıb. Onları Yalçının adına layiq, vətənpərvər böyüdəcəyəm. Çalışacağam ki, onlar ağıllı, bilikli, bir sözlə, nümunəvi olsunlar. İnanıram ki, o zaman Yalçının da ruhu dələnacaq”.

Yalçın Cavadov oktyabrın 30-da Şamaxı şəhər Şəhidlər xiyabanında torpağa tapşırılıb. Ölkə başçısının müvafiq sərəncamları ilə ölümündən sonra “Vətən uğrunda”, “Füzulinin azad olunmasına görə” və “Cəsur döyüşçü” medalları ilə təltif edilib.

Allah rəhmət ələsin.

NURƏDDİN

6 yaddaş

Mədəniyyət Nazirliyinin 15–26 noyabr tarixində Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası (AMEA), Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzi, Gəncə Şəhər İcra Hakimiyyəti və Azərbaycan Yazıçılar Birliyi ilə birgə keçirdiyi Beynəlxalq Nizami Gəncəvi Festivalı dahi şairin zəngin irsinə həsr olunan elmi tədqiqatların təqdimatı ilə də yadda qaldı.

Noyabrın 22-də AMEA-nın Məhəmməd Füzuli adına Əlyazmalar İnstitutunda “Nizami Gəncəvi irsi əlyazmalarda, miniatürlərdə və musiqidə” mövzusunda elmi konfrans keçirilib. Tədbir AMEA Humanitar Elmlər Bölməsi, Nizami Gəncəvi adına Ədəbiyyat İnstitutu, Məhəmməd Füzuli adına Əlyazmalar İnstitutu, Memarlıq və İncəsənət İnstitutu və Hüseyn Cavidin Ev-Muzeyinin birgə təşkilatçılığı ilə gerçəkləşib.

Konfransda qonaq qismində TÜRKSOY-un Baş katibi Düsen Kaseinov, həmçinin Azərbaycan Milli Kitabxanasının direktoru, professor Kərim Tahirov, Mədəniyyət Nazirliyinin Kitab sənayesi şöbəsinin müdiri Akif Marifli iştirak ediblər.

Öncə qonaqlar Əlyazmalar İnstitutunda mühafizə olunan Nizami Gəncəvi əsərlərinin əlyazmalarından, Nizaminin əsərlərinə çəkilmiş miniatürlərdən və “Nizami Gəncəvi İli” çərçivəsində AMEA-da nəşr olunan kitablardan ibarət sərgilərlə tanış olublar.

Düsen Kaseinov AMEA-nın müvafiq qurumlarının “Nizami ili”nə töhfəsi olan sərgiləri yüksək qiymətləndirib. Baş katib böyük Azərbaycan şairinin 880 illik yubileyi münasibətilə TÜRKSOY-un təsis etdiyi “Nizami Gəncəvi” xatirə medalını AMEA-nın vitse-prezidenti, akademik İsa Həbibbəyliyə təqdim edib.

Sonra institutda Nizami Gəncəvi əlyazmalarının tədqiqi şöbəsinin açılış mərasimi olub. Yeni yaradılan şöbənin dahi şairin həyat və yaradıcılığının öyrənilməsi və təbliğinə töhfə verəcəyi vurğulanıb.

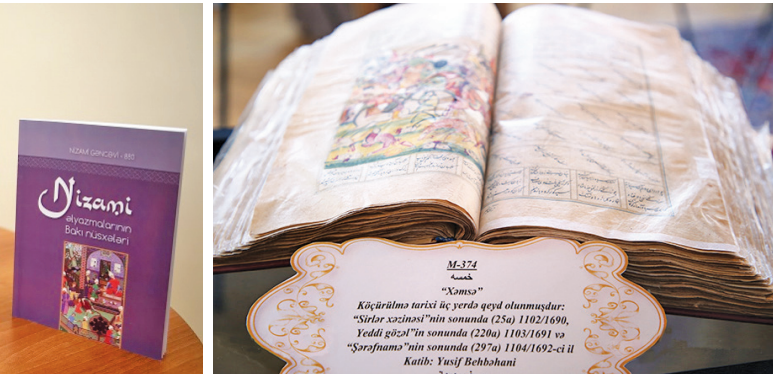

“Nizami Gəncəvi əlyazmalarının Bakı nüsxəsi” kitabının təqdimatı da keçirilib. Qonaqlara AMEA-nın institut və təşkilatlarının Nizami Gəncəvi ilə bağlı nəşrləri hədiyyə edilib.

Akademik İsa Həbibbəyli bu yaxınlarda nəşr olunan “Böyük Azərbaycan şairi Nizami Gəncəvi” kitabı haqqında məlumat verərək bildirib ki, kitabda materiallar on dildə təqdim olunur. Azərbay-

Konfransın açılışında giriş sözü söyləyən AMEA-nın vitse-prezidenti, Ədəbiyyat İnstitutunun baş direktoru İsa Həbibbəyli ölkə başçısının sərəncamı ilə elan olunan “Nizami Gəncəvi İli” çərçivəsində akademiya da silsilə tədbirlərin keçirildiyini vurğulayıb. “Nizami Gəncəvi irsi əlyazmalarda, miniatürlərdə və musiqidə” mövzusunda elmi konfransın bu silsilədən olduğunu deyən akademik AMEA tərəfindən 40-a yaxın nəşrin hazırlandığını, ilin sonunda daha bir kataloqun işıq üzünə gərəcəyini nəzərə çatdırıb.

can, türk, ingilis, rus dillərində olan mətn irihəcmli, alman, Çin, polyak, gürcü, Ukrayna və bolqar dillərində isə itisirlədir. Nizami Gəncəvinin həyatı, lirikası, poemaları, Azərbaycan renesansı məsələsi, dahi şairin yaradıcılığında azərbaycanlıq kimi mövzular kitabda öz əksini tapıb.

Sonra Nizami Gəncəvi adına Ədəbiyyat İnstitutu Nizamişünaslıq şöbəsinin müdiri, AMEA-nın müxbir üzvü Nüşabə Araslı “Nizami Gəncəvi haqqında söz” adlı məruzə ilə çıxış edib. Məruzəçi şairin “Xəmsə”sinin dünyanın tanınmış

Həbsxanada bitən ədəbiyyatşünas ömrü

mik A.N.Samoylovich və professor Y.Bertelsin tələbəsi olur. Eyni zamanda ədəbi tənqidlə maraqlanıb, sovet ədəbiyyatının aktual problemləri ilə bağlı məqalələr yazır. Məqalələrində sosialist çevrilişi ilə ölkədə baş verən ictimai-siyasi və mədəni dəyişiklikləri alqışlayır.

Əli Nazim 1927-ci ildə institutun son kursunda oxuyarkən Türkiyəyə elmi ezamiyyətə göndərilir. Türkiyə mətbuatında müasir Azərbaycan ədəbiyyatı haqqında məqaləsi dərc olunur. Ezamiyyətdən qayıdandan sonra Moskva Kommunist Akademiyasının aspiranturasına daxil olur. Aspi-

ranturanı müvəffəqiyyətlə başa vurduqdan sonra akademiya da qalır və SSRİ xalqları ədəbiyyatı və incəsənəti bölməsinin elmi katibi işində çalışır. Kommunist Partiyası sıralarına daxil olur.

30-cu illərin əvvəllərində Ə.Nazim Bakıya qayıdır. Azərbaycan Elmi-Tədqiqat İnstitutunun Ədəbiyyat şöbəsinin müdiri və Ali Pedaqoji İnstitutda kafedra müdiri vəzifələrində çalışır. Ədəbiyyat nəzəriyyəsi, poetika, ədəbiyyat tarixi və s. kurslar üzrə mühazirə və seminarlar aparır. Azərbaycan Sovet Yazıçıları İttifaqı üzvlüyünə qəbul olur. Rus dilində nəşr olunan “Ədəbiyyat ensiklopediyası”nda şöbə redaktoru kimi fəaliyyət göstərir. Mətbuatda Azərbaycan və türk ədəbiyyatı haqqında məqalələr dərc etdirir.

Əli Nazimin xüsusi diqqət yetirdiyi məsələlər yeni ədəbiyyatın yaradıcılıq siması, ədəbiyyatda ideyalılıq problemləri olur. “Bugünkü Azərbaycan ədəbiyyatı və onun ictimai məfkurəvi siması”, “Mədəni inqilab və mədəni irs məsələsi”, “Çığırdaşlarımız haqqında”, “Yeni Azərbaycan ədəbiyyatı” və s. məqalələri bu mövzulara həsr edilib. “Azərbaycan ədəbiy-

yatı”, “Xırda burjuaz ziyalılığı proletar ədəbiyyatı pərdəsi altında” məqalələri Moskva jurnallarında dərc olunur. 1933-cü ildə “Marks və Engelsin estetik görüşləri haqqında” məqaləsi Azərbaycanda bu sahədə ilk təşəbbüslərdən biri kimi qiymətləndirilir.

Tədqiqatçı Əli Şamil araşdırmasında qeyd edir ki, Ə.Nazimin yaradıcılıq yoluna maraq göstərdiyi yazıçılardan biri Cəfər Cəbbarlı olub. Eyni zamanda dünya və SSRİ xalqları ədəbiyyatları, Firdovsi, Nəvai, Xəyyam, Hötə haqqında məqalələr yazıb. Tənqidçi alim Mirzə Cəlil yaradıcılığını da geniş təhlil edib, “Molla Nəsrəddin”, “Cəlil Məmmədquluzadə və yaradıcılığı”, “Molla Nəsrəddin haqqında bir neçə söz” və s. məqalələri bu qəbildəndir. Məqalə və çıxışlarında türk şairi Nazim Hikmətin adını ilhamla çəkib, yaradıcılığına nəzər yetirib.

Dövrünün tanınmış ədəbi tənqidçisi olan Əli Nazim yaradıcılığının və elmi fəaliyyətinin çoxşaxəli xarakterində repressiya dalğasına tuş gəlir. 1937-ci ildə həbs olunur. 23 avqust 1941-ci ildə həbsxanada vəfat edir...

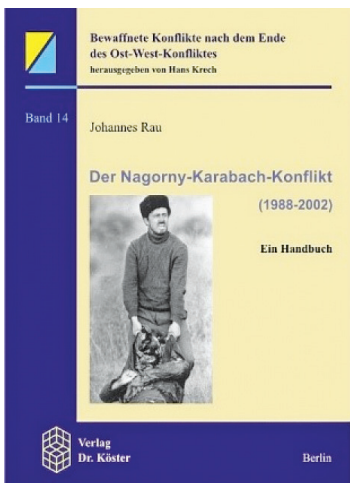
Savalan FƏRƏCOV

Almaniya Milli Kitabxanasında Qarabağ mövzusunda nəşrlər

Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinin (UNEC) Kitabxana İnformasiya Mərkəzinin həyata keçirdiyi “Qarabağ mövzusu” dünya kitabxanalarında layihəsinin növbəti mərhələsi Almaniya Milli Kitabxanasına həsr olunub.

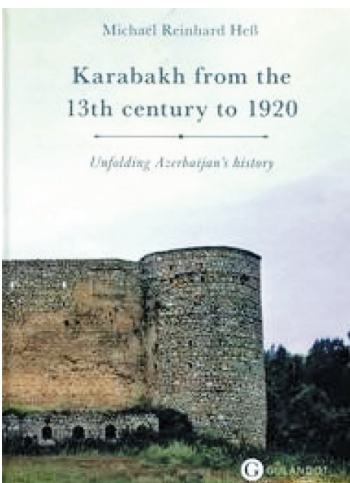
UNEC-dən bildirilib ki, elektron mənbələrdə axtarış zamanı alman dilində olan kitabxana kataloqunda 191 bibliografik yazı tapılıb. Onların arasında xəritələr, kitablər, audionəşrlər, onlayn resurslar və məqalələr var.

Bu nəşrlərin ən qədimi 1890-cı ildə alman dilində nəşr olunan Radde Qustavın (Ferdinand Richard) “Karabagh” əsəridir. R.Qustav (1831-1903) alman naturalisti və Sibir üzrə tədqiqatçıdır. O, 1864-cü ildən Qafqaz bölgəsinin bitki və heyvanat aləmini tədqiq etmək məqsədilə ekspedisiyalara başlayıb. “Karabagh” əsəri 1890-cı ilin yayında R.Qustavın və Jan Valentinin Qarabağa səfərləri haqqında Rusiya Elmlər Akademiyasında verdikləri hesabatı əhatə edir. Kitaba

Qarabağın xəritəsi də əlavə olunub. Bu nəşr layihənin bundan əvvəlki mərhələlərində tədqiq olunan digər kitabxanaların (ABŞ Konqres Kitabxanası, Britaniya Milli Kitabxanası və Fransa Milli Kitabxanası) fondunda da mövcud idi.

Almaniya Milli Kitabxanasının elektron kataloqunda olan xəritələrdən biri vaxtilə Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət və Turizm

Nazirliyi tərəfindən nəşr olunub. Xəritə 48x60 sm ölçüdədir və alman dilindədir. Kitabxanada Azərbaycana aid xəritələrdən biri də İrəvan quberniyasının 1912-1913-cü illərə aid rusca xəritəsinin 1918-ci ildə Berlində təkrar nəşr olunan variantıdır. Kitabxananın elektron kataloqunda Qarabağ mövzusunda 5 dissertasiyanın (2-si onlayn nəşr, 3-ü çap nəşri) bibliografik təsviri də mövcuddur. Onlardan 2-si azərbaycanlı, 3-ü xarici müəlliflərə aiddir və hər biri Almaniya da müdafiə olunub.

Kitabxananın onlayn resursları arasında “Dağılıq Qarabağ uğrunda müharibə - 2020: Güc strukturlarından gözləntilə və Silahlı Qüvvələrin imkanları” adlı 6 səhifədən ibarət alman dilində məqalə də yer alıb. Diplommat Franz-Stefan Gady tərəfindən 2021-ci ildə Almaniyanın Təhlükəsizlik Siyasəti üzrə Federal Akademiyasında nəşr etdirdiyi məqalədə 44 günlük müharibənin geniş təhlili aparılıb.

15–26 noyabr tarixində keçirilən Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Festivalının programında dahi şairin zəngin ədəbi irsinin təbliği məqsədilə bir sıra maraqlı layihə və təqdimatlar yer alıb. Noyabrın 23-də festival çərçivəsində növbəti tədbir – Milli Kitabxanada “Sözləri Nizaminindir” adlı disk-albomun təqdimatı keçirildi.

Tədbiri giriş sözü ilə açan Milli Kitabxananın direktoru, professor Kərim Təhrov qeyd etdi ki, layihə Mədəniyyət Nazirliyi, AMEA, Gəncə Şəhər İcra Hakimiyyəti, Beynəlxalq Nizami Gəncəvi Mərkəzi və Yazıçılar Birliyinin təşkilatçılığı ilə böyük söz ustasının 880 illik yubileyinə həsr olunan beynəlxalq festival çərçivəsində gerçəkləşir. “Sözləri Nizaminindir” CD-albomu Mədəniyyət Nazirliyinin dəstəyi ilə Milli Kitabxananın əməkdaşları tərəfindən hazırlanıb.

Alboma şairin “İskəndərnamə” poeması əsasında radiotamaşa-

“Sözləri Nizaminindir”

Milli Kitabxananın hazırladığı
disk-albom təqdim olundu

nın lent yazısı, Nizami Gəncəvinin sözlərinə yazılmış mahnı və romanslar, Fikrət Əmirovun “Nizaminin xatirəsinə” simli simfoniyası və Qara Qarayevin “Yeddi gözəl” baleti” daxildir. Disk-albomda Nizami Gəncəvi haqqında Azərbaycan və ingilis dillərində qısa məlumat da verilib.

Üzeyir Hacıbəylinin Ev-Muzeyinin direktoru, Xalq artisti Sərdar Fərəcov Milli Kitabxanada belə tədbirlərin keçirilməsinin artıq ənənə halını aldığını bildirdi. Qeyd etdi ki, “Nizami Gəncəvi

li”ndə belə bir albomun hazırlanması təqdirəlayiq addımdır. “Bu albom Nizami Gəncəvinin 880 illiyinə böyük töhfədir. Albomun ərsəyə gəlməsində əməyi olan hər kəsə təşəkkürümü bildirirəm”.

Sərdar Fərəcov çıxışının sonunda Kərim Təhrovu yüksək dövlət təltifi və 70 illik yubileyi münasibətilə təbrik etdi.

Azərbaycan Musiqi Mədəniyyəti Dövlət Muzeyinin direktoru, Əməkdar mədəniyyət işçisi Alla Bayramova muzeyin “Nizami Gəncəvi li”ndə həyata keçirdiyi tədbirlərdən danışdı. Bildirdi ki, bu gün təqdim olunan disk-albom muzeyi tərəfindən gələcək sərgilərdə nümayiş etdiriləcək.

Çıxışlardan sonra söz musiqiyə verildi. Əməkdar artist İlham Nəzərov Üzeyir Hacıbəylinin “Sənsiz” romansı, Əfrasiyab Bə-dəlbəylinin “Nizami” operasından ariya və Gülnaz Abdullazadənin “Könüm sitəminlə canə yetdi” əsərini böyük peşəkarlıqla ifa etdi. Solisti beynəlxalq müsabiqələr laureatı Svetlana Əhmədova (piano) müşayiət edirdi.

NURƏDDİN

“Akvarel təəssüratları” adlı sərgi keçiriləcək

Sərgi Mədəniyyət Nazirliyi, Azərbaycan Rəssamlar İttifaqı və Dövlət Rəsm Qalereyasının dəstəyi ilə gerçəkləşəcək. Sərgidə iştirak etmək istəyənlər işlərinin keyfiyyətli fotosunu, əsər (adi, ölçüsü) və özləri haqqında məlumatları iwsazerbaijan@gmail.com e-mailinə göndərə bilərlər. Hər müəllif bir neçə iş göndərə bilər, onlardan sərgi üçün 1 və ya 2 iş seçiləcək.

Seçim “İWS Azerbaijan”ın bədii şurası tərəfindən keçiriləcək. Son 3 il ərzində çəkilən və indiyədək “İWS Azerbaijan” tərəfindən keçirilən sərgilərdə nümayiş olunmayan əsərlər qəbul edilir.

İştirak üçün son müraciət tarixi: 30 dekabr 2021-ci il. İşlərin təhvilü üçün son tarix: 20 yanvar 2022-ci il.

Məzmun və ölçü sərbəstdir.

Texnika: 90 % akvarel boya kağız üzərində. Sərgi “İWS Khatai Art Centre” qalereyasında keçiriləcək. İştirakçılara hədiyyələr və sertifikatlar təqdim ediləcək. Elektron kataloq hazırlanacaq.

Beynəlxalq Akvarel Cəmiyyəti (International Watercolor Society – İWS Globe) 2012-ci ildə akvarelist rəssam Atanur Doğan tərəfindən yaradılıb. Hazırda 100-dən çox ölkədə filial və təşkilatları var. “Akvarel dili” dünyanın hər yerindən olan rəssamları birləşdirir. İWS Globe şəbəkəsinin “Akvarel vasitəsilə sülh” şüarı var, məqsədi milliyyətdən və dinindən asılı olmayaraq, dünyanın hər yerindən olan rəssamları akvarel vasitəsilə birləşdirməkdir.

AKVAREL TƏƏSSÜRATLARI

İWS GLOBE BEYNƏLXALQ AKVAREL CƏMİYYƏTİNİN 10 İLLİK YUBİLİYİ MÜNASİBƏTİ
İLGƏ 23 YANVAR 2022 TARİXİNDƏ SƏRGİ

Əsələrin son qəbul tarixi: 30 dekabr
iwsazerbaijan@gmail.com

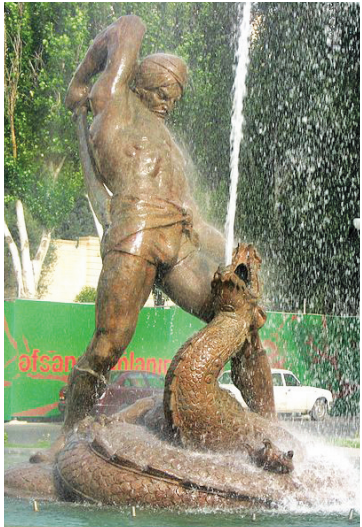
Qeydiyyat üçün əlaqə saxlayın

2022-ci il 23 yanvar tarixində Beynəlxalq Akvarel Cəmiyyətinin (İWS Globe International Watercolor Society) 10 illik yubileyi münasibətilə “İWS Azerbaijan” təşkilatı və “İWS Khatai Art Centre” qalereyası tərəfindən “Akvarel təəssüratları” adlı sərgi keçiriləcək.

Bəhram Gurdan Üzeyir Hacıbəyliyə və Bülbülədək uzun sənət yolu

Bu il oktyabrın 16-da Prezident İlham Əliyev Azərbaycan Respublikasının mədəniyyət xadimlərinə fəxri adların verilməsi haqqında sərəncam imzalayıb. Sərəncamla təltif olunanlar arasında qocaman heykəltəraş, rəssam Aslan Rüstəmov da var. Azərbaycan mədəniyyətinin inkişafında xidmətlərinə görə Aslan Mahmud oğlu Rüstəmov “Əməkdar rəssam” fəxri adı verilib. Sənətkar ömrünün 89-cu ilini yaşayır.

Aslan Rüstəmov 23 sentyabr 1932-ci ildə Bakıda anadan olub. Həmin vaxt valideynləri cəmi bir neçə il idi Nuxadan (indiki Şəki) Bakıya köçmüşdülər. O, 1948-ci ildə Əzim Əzimzadə adına Rəssamlıq Məktəbinə daxil olub. Sonra Moskva Ali Rəssamlıq-Sənaye Məktəbində təhsilini davam etdirib.

1960-cı ildə Moskva Ali Rəssamlıq-Sənaye Məktəbinin son kurs tələbəsi Aslan Rüstəmov, SSRİ Rəssamlıq Akademiyası nəzdində Leningrad Boyakarlıq,

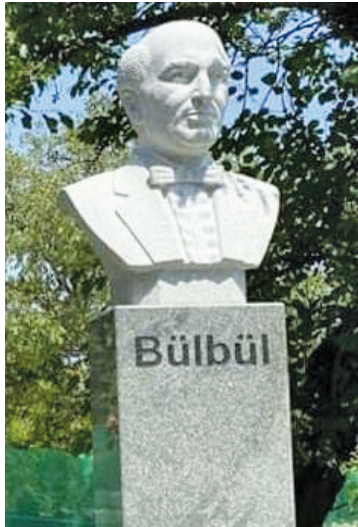
Heykəltəraşlıq və Memarlıq İnstitutunda təhsil alan Albert Mustafayev və Tbilisi Rəssamlıq Akademiyasını yenidən bitirmiş Qorxmaz Sücəddinov Nizami Gəncəvinin “Yeddi gözəl” poemasının motivləri əsasında “Bəhram Gur əjdahani öldürür” adlı bir fontan-kompozisiyası hazırlayıb Bakıda keçirilən müsabiqəyə təqdim etmişdilər.

Bakı Şəhər Xalq Deputatları Soveti İcraiyyə Komitəsinin sədri Əliş Ləmbəranski gənc heykəltəraşların hazırladıqları eskizi çox bəyənmiş, onu bə-

ründən tökdürərək Bakının ən görməli yerlərindən birində ucaltmışdı. Tezliklə bu heykəl Bakının simvollarından birinə çevrildi.

Yeri gəlmişkən, əlavə edək ki, fontan-kompozisiyanın üç həmmüəllifindən biri olan Qorxmaz Sücəddinov (Əskərbəyli) 2010-cu ildə haqq dünyasına qovuşub. Digər həmmüəllif və əsərin ideya müəllifi Albert Mustafayev isə bu il 90 yaşını qeyd edib və “Nizami ili” Aslan Rüstəmov kimi onun üçün də uğurlu olub – o, “Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fəxri diplomu” ilə təltif edilib.

Bəhram Gurdan heykəlinə sonra Aslan Rüstəmov bir sıra monumental və dekorativ-mo-numental heykəltəraşlıq işlərinin, xatirə lövhələrinin, barel-

yeffərin, həmçinin Moskva və Leningrad zərxanalarında tökülmüş 24 müxtəlif xatirə medalının müəllifi oldu. 1962-ci ildən Azərbaycan Rəssamlar İttifaqının üzvüdür. 2019-cu ilədək iki fərdi yaradıcılıq sərgisi keçirilib.

Aslan Rüstəmovun yaradıcılıq fəaliyyəti Bəhram Gurdan Üzeyir Hacıbəyliyə və Bülbülədək uzun – 61 illik, şərəfli yol keçib, yaşının bu çağında yenə davam edir. 2020-ci ildə Xalq artisti Vəlif Adıgözəlovun Bakıda vaxtilə yaşadığı evin divarında Aslan Rüstəmov tərəfindən hazırlanmış xatirə bəlyefinin tentənəli açılışı olub. Bu il Şuşada Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən açılışı olmuş Üzeyir Hacıbəylinin heykəlini də Aslan Rüstəmov oğlu Mahmud Rüstəmovla birlikdə hazırlayıb. Aslan Rüstəmov eyni tarixdə Şuşada bərpadan sonra açılışı olmuş Bülbülün Ev-Muzeyinin heyətidə sənətkarın yeni qoyulmuş büstünün də müəllifidir. Aslan Rüstəmovun oğulları Teymur və Mahmud Rüstəmovlar da atalarının peşəsini davam etdirirlər. Teymur Rüstəmov 2012-ci ildə Azərbaycanın “Tərəqqi” medalı ilə təltif olunub. Ailə vəziyyəti ilə əlaqədar olaraq 2017–2021-ci illərdə Tacikistanda yaşayıb və orada yaradıcı fəaliyyətlə məşğul olub. 2021-ci ildə Tacikistan Rəssamlıq Akademiyasının üzvü seçilib. 2021-ci ildən isə Qırğızistanın paytaxtı Bişkekdə yaşayır.

Aydın MƏMMƏDOV
M.F.Axundzadə adına Şəki
Mədəniyyət Mərkəzinin
əməkdaşı

“Nağıl saati”nda uşaqlar “Xanım üç qızı” ilə tanış olublar

F.Köçərli adına Respublika Uşaq Kitabxanasının “Nağıl saati” layihəsində növbəti görüş keçirilib. Kitabxana Bakı şəhəri 164 nömrəli tam orta məktəbin 1-ci sinif şagirdlərinin uşaq yazarı, ssenarist Günel Əsgərova ilə görüşünü təşkil edib.

Gənc yazar Qarabağa həsr etdiyi “Xanım üç qızı” nağılı ətrafında söhbət aparıb. Müəllif uşaqları nağılın baş qəhrəmanları – ədalətli və müdrik Əhməd xan, onun üç sevimli qızı, döyüşkən Xəzri, zərif və istedadlı Mələk, ağıllı və savadlı Banu, cırdan Balas, insanları köləyə çevirən Təpəgöz ilə tanış edib. Sonra Günel Əsgərova uşaqların suallarını cavablandırıb.

Sonda yazar “Xanım üç qızı” kitabını məktəbin kitabxanasına hədiyyə edib.

Xatirə təqvim

27–30 noyabr

Azərbaycan

27 noyabr 1870 – Məşhur şərqşünas, maarifçi Mirzə Kazım bəy (Mirzə Məhəmməd Əli Hacı Qasım oğlu; 22.6.1802 – 1870) vəfat edib. Peterburq Universitetinin Şərqşünaslıq fakültəsinin dekani, Rusiya Elmlər Akademiyasının ilk azərbaycanlı üzvü olub.

27 noyabr 1912 – Xalq artisti, aktyor və rejissor İsa Həsən oğlu Musayev (1912 – 8.2.1976) anadan olub. Naxçıvan Dövlət Musiqili Dram Teatrında fəaliyyət göstərib.

27 noyabr 1919 – Əməkdar incəsənət xadimi, aktyor, ssenarist, rejissor Cahangir Aslanov (Məmmədov; 1919 – 16.1.1998) anadan olub. “Gülmək cana faydadır”, “Qarğa, məndə qoz var” və s. komediyaların, yumoristik hekayə və səhnəciklərin müəllifidir.

27 noyabr 1945 – Əməkdar rəssam, heykəltəraş Namiq Əbdülxaliq oğlu Dadaşov (1945 – 7.10.2021) Bakıda anadan olub. Üzeyir Hacıbəyli və Bülbülün Şuşa şəhərindəki büstlərinin, Bakıda Fikrət Əmirovun heykəlinin müəllifidir.

27 noyabr 2015 – Görkəmli dilçi alim, akademik Tofiq İsmayıl oğlu Hacıyev (1.5.1936 – 2015) vəfat edib. AMEA-nın Nəsimi adına Dilçilik İnstitutunun direktoru olub.

28 noyabr 1852 – Şair, mütəfəkkir Mirzə Şəfi Vazeh (14.6.1794 – 1852) vəfat edib. Gəncədə doğulub, 1840-cı ildən Tiflisdə yaşayıb, müəllim işləyib, “Divani-hikmət” ədəbi məclisinə rəhbərlik edib.

28 noyabr 1907 – Maarifçi, təbiətşünas alim, publisist Həsən bəy Zərdabi (Məlikov; 1842–1907) vəfat edib. 1875-ci il iyulun 22-də “Əkinçi” qəzeti ilə Azərbaycanda milli mətbuatın əsasını qoyub. Moskva Universitetini namizədlik diplomu ilə bitirən ilk müsəlman, Bakı gimnaziyasının ilk müsəlman müəllimi olub.

28 noyabr 1933 – Əməkdar artist, vokal ifaçısı Adil İbrahim oğlu Məlikov (1933 – 19.5.2009) Astara rayonunda doğulub. Akademik Opera və Balet Teatrının solisti olub.

28 noyabr 1940 – Tanınmış şair, aşıq Alqayıt Bayram oğlu Xəlilov (1940 – 12.1.2013) Qərbi Azərbaycanda (Ermənistan SSR) – Göyçə mahalının Daşkənd kəndində anadan olub.

28 noyabr 1943 – Əməkdar rəssam Rəza Əfəndi oğlu Abbasov (1943 – 3.12.2020) Bakıda anadan olub. Portretlər, süjetli tablolar, natürrəportlar, Abşeron və Naxçıvanın təbiətini tərənnü edən mənzərələrin müəllifidir.

28 noyabr 2009 – Xalq rəssamı Rafiq Mahmud oğlu Mehdiyev (10.6.1933 – 2009) vəfat edib. Kitab və dəzəq qrafikası sahəsində çalışıb, həmçinin rəngkarlıq əsərlərinin müəllifidir.

29 noyabr 1920 – Əməkdar rəssam Güllü Hacıbəy qızı Mustafayeva (1920–1993) Türkmənistanın Cərcö şəhərində anadan olub. Əsərləri: “Leyli və Məcnun məktəbdə”, “Şairə Məhəsinin portreti” və s. Yaradıcılığında uşaq portretləri xüsusi silsilə təşkil edir.

29 noyabr 1928 – Azərbaycanın, SSRİ-nin və Rusiya Federasiyasının Xalq rəssamı Tahir Teymur oğlu Salahov (1928 – 21.5.2021) Bakıda doğulub. SSRİ Dövlət mükafatına, Azərbaycanın və Rusiyanın Dövlət mükafatlarına, Sosialist Əməyi Qəhrəmanı adına layiq görü-lüb. Rusiya Rəssamlıq Akademiyasının vitse-prezidenti, Moskva Rəssamlıq Akademiyasının professoru olub. Məşhur əsərləri: “Bəstəkar Qara Qarayevin portreti”, “Təmirçilər”, “Şəhər əşelonu” və s. Azərbaycanın ən ali təltifi olan “Heydər Əliyev” ordeninə (2008) layiq görü-lüb.

29 noyabr 1994 – Əməkdar incəsənət xadimi, rəssam Kamal Əhməd oğlu Əhmədov (28.2.1940 – 1994) vəfat edib.

29 noyabr 2009 – Əməkdar artist Firdovsi Qiyas oğlu Naibov (22.4.1935 – 2009) vəfat edib. Akademik Milli Dram, Gənc Tamaşaçılar teatrının aktyoru olub.

29 noyabr 2010 – Xalq artisti, diktör Fatma Ağacabbar qızı Cabbarova (7.11.1920 – 2010) vəfat edib. Azərbaycanın ilk radio diktorlarından olub.

30 noyabr 1934 – Şair, tərcüməçi İlyas Oruc oğlu Tapdıq (1934 – 25.12.2016) Gədəbəy rayonunun Əli İsmayıl kəndində anadan olub. “Məşənin mahnısı”, “Məhəbbət yolları” və s. kitabların müəllifidir. Rus dilindən ədəbi tərcümələr edib.

30 noyabr 1973 – Əməkdar artist Cabbar Əli oğlu Əliyev (15.1.1904 – 1973) vəfat edib. Akademik Dram Teatrının aktyoru olub, filmlərdə çəkilib.

30 noyabr 1973 – Əməkdar incəsənət xadimi, rəssam İzzət Əli qızı Seyidova (20.10.1910 – 1973) vəfat edib. İlk azərbaycanlı qadın teatr rəssamlarından olub, 1938-ci ildən Opera və Balet Teatrında fəaliyyət göstərib.

30 noyabr 2012 – Əməkdar artist, skripkaçı, pedaqoq Tahir İsmayil oğlu Atakişiyev (21.8.1927 – 30.11.2012) vəfat edib.

Dünya

27 noyabr 1940 – Çin (Honkonq) aktyoru, rejissor, Şərq əlbəyaxa döyüş növlərinin ustası Brüs Li (Bruce Lee; 1940–1973) anadan olub.

27 noyabr 1942 – Amerikalı rok-musiqiçisi, gitaraçı Cimi Hendriks (Jimi Hendrix – James Marshall Hendrix; 1942–1970) anadan olub.

27 noyabr 1953 - Amerika dramaturqu, ədəbiyyat üzrə Nobel mükafatı (1936) laureatı Yudjin O'Nill (Eugene Gladstone O'Neill; 16.10.1888 – 1953) vəfat edib.

28 noyabr 1757 – İngilis şairi və rəssamı Vilyam Bleyk (William Blake; 1757–1827) anadan olub.

28 noyabr 1820 – Alman filosofu, kommunist ideologiyasının banilərindən biri Fridrix Engels (Friedrich Engels; 1820–1895) anadan olub.

28 noyabr 1829 – Bəstəkar və dirijor, Rusiyada ilk konservatoriyanın yaradıcısı Anton Qriqoroviç Rubinstein (1829–1894) anadan olub.

28 noyabr 1881 – Avstriya yazıçısı, ədəbiyyatşünas Stefan Sveyq (Stefan Zweig; 1881–1942) anadan olub. Əsərləri: “Name-lum qadının məktubu”, “Maria Stüart”, “Şahmat novellası”, “Dünənki dünya” və s.

29 noyabr 1906 – Məşhur kinooperator, sənədli filmlər rejissoru Roman Lazareviç Karmen (1906–1978) Odessada anadan olub. “Xəzər neftçiləri haqqında povest” sənədli filminə görə Azərbaycanın Əməkdar incəsənət xadimi adına layiq görü-lüb.

30 noyabr 1667 – İngilis (İrland) yazıçısı, “Qulliverin səyahəti” əsərinin müəllifi Conatan Svift (Jonathan Swift; 1667–1745) anadan olub.

30 noyabr 1817 – Alman filoloqu və tarixçisi, ədəbiyyat üzrə Nobel mükafatı (1902, “Roma tarixi” əsərinə görə) laureatı Teodor Momzen (Theodor Mommsen; 1817–1903) anadan olub.

30 noyabr 1835 – Amerika yazıçısı Mark Tvən (Mark Twain – əsl adı Samuel Langhorne Clemens; 1835–1910) anadan olub. “Heklərdi Fin-nin macəraları”, “Tom Soyerin macəraları” və s. romanların müəllifidir.

Hazırladı: Vüqar ORXAN

“Animafilm”in filmləri Şəkidə nümayiş olunub

Xəbər verdikimiz kimi, 3-7 sentyabr tarixində Bakıda IV “Animafilm” Beynəlxalq Animasiya Festivalı keçirilmiş, 40 ölkədən 200-ə yaxın cizgi filmi təqdim edilmişdi.

Mədəniyyət Nazirliyi və Şəki Şəhər İcra Hakimiyyətinin dəstəyi ilə festivalın proqramına daxil olan filmlərin bir qisminin noyabrın 23-dən 25-dək Şəkidəki “ASAN Xidmət” Mərkəzində nümayiş təşkil olunub.

Bu barədə məlumat verən “Animafilm”in direktoru Rəşid Ağamaliyev bildirib ki, üç gün ərzində Şəkidə uşaqlar və böyüklər üçün ən maraqlı yerli və xarici cizgi filmləri nümayiş etdirilib. “Pəri film” tərəfindən təşkil edilən seanslara giriş pulsuz (öncədən qeydiyyatla) olub. Eyni zamanda uşaqlar üçün “Şaxta Babanı kağızdan düzəldin” mövzusunda ustad dərsi keçilib.

LALƏ

əvvəli səh. 1-də

Azərbaycanın İtaliyadakı səfəri Məmməd Əhmədzadə, "Sandro Teti Editore" nəşriyyat evinin rəhbəri Sandro Teti və

türkololoq, islamşünaslıq elmləri doktoru Federico De Renzi çıxış ediblər.

Nətiqlər dünya şöhrətli müfəkkir Nizami Gəncəvinin irsindən bəhs edərək onun XII əsrdə aparıcı mədəniyyət mərkəzlərindən olan Azərbaycanın Gəncə şəhərində yaşayıb-ya-ratdığını, Şərqi fəlsəfi-ictimai və bədii-estetik düşüncə tarixi-ni zənginləşdirən eczacı söz sənəti inciləri ərsəyə gətirdiyini vurğulayıblar. Bildirilib ki, Nizami Gəncəvinin "Xəmsə"-si dünya poetik-fəlsəfi fikrinin zirvəsində dayanır. Müfəkkir şairin çox sayda davamçılarından iba-

Romada Nizami Gəncəvinin 880 illik yubileyi

rət böyük bir ədəbi məktəbin bünövrəsini qoyduğu, Nizami Gəncəvinin əsərlərinin dünyanın məşhur kitabxana və muzeylərini bəzədiyi və Şərq mi-niatür sənətinin inkişafına təkan verdiyi diqqətə çatdırılıb.

Çıxışlarda Gəncədən bəhs edilərkən ötən ilin payızında Vətən müharibəsi zamanı Ermənistan silahlı qüvvələrinin şəhərdə yaşayış məntəqələrində böyük dağıntılara və çoxsaylı mülki əhalinin tələfatına səbəb olan dəhşətli hücumları da xatırlanıb.

Tədbirdə "Sandro Teti Editore" tərəfindən nəşr olunmuş şərqşünas-alim Yevgeni Bertelsin

"Böyük Azərbaycan şairi Nizami Gəncəvi" ("Il Grande Poeta Azerbaigiano Nizami Ganjavi") kitabının italyan dilinə ilk akademik tərcüməsi də təqdim olunub.

Yubiley tədbiri Nizami Gəncəvinin "Yeddi gözəl" poemasının motivləri əsasında 1982-ci ildə "Azərbaycanfilm" Kinostudiyası tərəfindən çəkilmiş, musiqisi Qara Qarayevə məxsus "Yeddi gözəl" film-baletinin nümayişi ilə davam edib. Nizami Gəncəvinin məşhur poemasının möhtəşəm musiqi dili və valehedici balet səhnələri ilə təqdimatı tədbir iştirakçılarının böyük marağına səbəb olub.

Tədbir İtaliya kütləvi informasiya vasitələrinin də diqqət mərkəzində olub. Səfir Məmməd Əhmədzadə tədbirə qatılan media nümayəndələrinə müsahibələr verib. Diplommat dahi Azərbaycan şairinin yubiley tədbirinin əhəmiyyəti barədə danışmaqla yanaşı, 8 noyabrda Zəfər Günü münasibətilə Romada keçirilmiş "Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtı Şuşa" tədbirinin əhəmiyyəti haqqında söz açıb.

Nizami Gəncəvinin yubiley tədbiri haqqında reportajlar, dahi şairin irsinə dair məqalələr, səfir M.Əhmədzadənin müsahibələri yerli televiziya, xəbər agentlikləri, qəzetlər və portallarda yayılıb.

Serbiyanın paytaxtı Belqradada dahi Azərbaycan şairi və müfəkkiri Nizami Gəncəvinin anadan olmasının 880 illiyinə həsr olunmuş ədəbi-bədii gecə keçirilib.

Diasporla iş üzrə Dövlət Komitəsindən bildirilib ki, Serbiyada fəaliyyət göstərən Azərbaycan Mədəniyyət Mərkəzinin təşkilatçılığı ilə gerçəkləşən tədbir Belqradadakı Milli Muzeydə baş tutub.

"Mədəniyyətlərin dialoqu"

Belqradada Nizamiyə həsr olunmuş ədəbi-bədii gecə

"Mədəniyyətlərin dialoqu. Nizami Gəncəvinin 880 illiyi" adlı ədəbi-bədii gecədə qüdrətli söz ustasının qəzəlləri Azərbaycan və serb dillərində səsləndirilib. Şeirləri serb dilinə Vera Xorvat tərcümə edib.

Bədii hissədə çıxış edən Jasmina Trumbetaş (soprano), Zərifə Əlizadə (piano), Mina Ristic Jonic (piano), İsidora Marjanovic (skripka) Azərbaycan, serb və dünya bəstəkarlarının əsərlərini ifa ediblər. Üzeyir Hacıbəyli, Qara Qarayev, Niyazi,

Tofiq Quliyev və Eldar Mansurovun əsərləri tamaşaçılarda böyük maraq doğurub.

Tədbir çərçivəsində rəssam Yevgeniya Türkoğlunun (Azərbaycan) sərgisi təşkil edilib.

Qeyd edək ki, ədəbi-bədii gecədə Azərbaycanın Serbiyadakı səfiri Kamil Xasiyev, diplomatik korpusun, "Azvirt" şirkətinin, Türkiyənin Yunus Əmrə İnstitutunun Belqradadakı mərkəzinin, Azərbaycan diasporunun və yerli ictimaiyyətin nümayəndələri iştirak ediblər.

Xəbər verdiyimiz kimi, Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin (BƏƏ) Dubay əmirliyində "Düşüncələri birləşdirək, daha yaxşı gələcək quraq" (Connecting Minds, Creating the Future) mövzusunda Dünya Sərgisi – "Dubay Ekspo-2020" oktyabrın 1-dən fəaliyyətə başlayıb.

Ötən il açılması nəzərdə tutulan, lakin pandemiya səbəbindən bu ilə ertələnen sərgidə 190 ölkə təmsil olunur. Sərgi 2022-ci il martın 31-nə qədər davam edəcək. Ərazi baxımından "Dubay Ekspo" bu günə qədər təşkil olunan ən böyük sərgidir. 400 hektardan çox ərazisi olan sərgi tematik olaraq 3 hissəyə bölünür: davamlılıq, mobillik və imkan.

Azərbaycan sərgidə Heydər Əliyev Mərkəzinin təşkilatçılığı ilə "Gələcəyin toxumları" mövzusu ilə çıxış edir. "Sabahın inkişafı bu gün verilən qərarlardan asılıdır" konsepsiyasının özündə əks etdirən milli pavilyondakı interaktiv elektron vasitələrdə Azərbaycanın tarixi, coğrafiyası, mədəniyyəti, mütə-

sir incəsənəti və digər mövzularda videoçarxlar təqdim edilir. Həmçinin burada Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycandakı iqtisadi və sosial sahələrdə davamlı inkişaf və innovasiyalar, 44 günlük Vətən müharibəsi nəticəsində işğaldan azad olunmuş torpaqlarımızda aparılan quruculuq işləri haqqında məlumat verilir. Üçmərtəbəli, ağac və onun budaqları formasını xatırladan pavilyonun konsepsiyası təsdiq edilir ki, yalnız insan kapitalının inkişafı ilə dayanıqlı gələcəyə nail olmaq mümkündür.

Pavilyonda Azərbaycan mədəniyyətinə və tarixinə aid ekspozisiya, heykəltəraş Elvin Nəbizadənin "Kövrək saz" installyasiyası, Leyla Əliyevanın "Ürək" heykəltəraşlıq əsəri, Faiq Əhmədlin xalça motivlərində installyasiyası da təqdim edilir.

Landşaftı Azərbaycan və digər ölkələrdən olan rəssamların "Xarıbülbül" və "Ceyranlar" silsiləsindən heykəltəraşlıq əsərləri ilə bəzədilən milli pavilyona "Ekspo-2020"-nin iştirakçıları böyük maraq göstərirlər. Pavilyonun səhnəsində konsertlər və müxtəlif mədəni proqramlar təşkil edilir.

"Dubay Ekspo-2020"də Türkiyə pavilyonunun açılışında iştirak edən qardaş ölkənin ticarət naziri Mehmet Muş başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti ilə Azərbaycan pavilyonunu ziyarət edib. Türkiyənin nümayəndə heyətini ölkəmizin Dubaydakı baş konsulu Cavidan Hüseynov qarşılayıb. Türkiyəli nazirə Azərbaycan pavilyonunun konsepsiyası haqqında ətraflı məlumat verilib.

Nazir Mehmet Muş Azərbaycan pavilyonunda ziyarətçi axını ilə bağlı məmnunluğunu ifadə edib və pavilyonun təşkilatçıları-nı təbrik edib.

Rəqslərimiz Cenevrə yarmarkasında nümayiş olunub

Hər ilin noyabr ayında olduğu kimi, bu il də İsveçrənin Cenevrə şəhərindəki "Palexpo" sərgi mərkəzində öngünlük "Les Automates" payız yarmarkası təşkil olunub.

Yarmarkada ənənəvi tədbirlərdən biri də müxtəlif xalqların mədəni irsi ilə bağlı təqdimatların yer aldığı idman və incəsənəti birləşdirən "Hərəkət sənəti sərgisi"-dir (Salon de l'Art du Mouvement). Artıq bir neçə ildir ki, soydaşımız Mariya Xan-Xoyskaya Martiqnoli üzvü olduğu Cenevrə Mədəniyyət Assosiasiyası adından tədbirə qatılır, ölkəmizin milli rəqslərini təqdim edir.

Yarmarkada Azərbaycan incəsənətinin təqdimatı ölkəmizin Cenevrədəki BMT Bölməsi və digər beynəlxalq təşkilatlar yanında daimi nümayəndəliyinin dəstəyi ilə baş tutub.

M.Xan-Xoyskaya Martiqnoli bildirib ki, bu nüfuzlu yarmarkada Azərbaycanın milli rəqsləri ilk dəfə onun tərəfindən təqdim olunub və bu, gənc rəqqas üçün böyük şərəf və qürurdur.

Qeyd edilib ki, builki tədbir xüsusilə əlamətdar olub. Yarmarkanın tarixində ilk dəfə olaraq

rəqqasənin şagirdləri – Cenevrə Mədəniyyət Assosiasiyasında iştirak edən azərbaycanlı uşaqlar tərəfindən milli rəqslərimiz ("Yallı" və "Ağ çiçək") təqdim edilib.

"Bu tədbiri təşkil etdiyimizə görə inanılmaz dərəcədə xoşbəxtəm. Mənim üçün bu il rəqsləri-

miz, xüsusilə "Yallı" rəqsi bizim böyük Zəfərimizin və ədalətin zəfər çalmasının rəmzinə çevrildi. Geyimlərin təqdim olunmasında köməklik göstərmiş və mənə hər cür dəstək verən uşaqların valideynlərinə, eləcə də müəllimim və xoreoqrafım, Gəncə Dövlət Kukla Teatrının direktoru Fərma-yıl Paşayevə xüsusi minnətdarlığımı bildirirəm", - deyə M.Xan-Xoyskaya Martiqnoli əlavə edib. Azərbaycanlı rəqqasə, həmçinin yarmarkada Gürcüstanın "Nabadi" Folklor Teatrının rəhbəri Nino Turabelidzenin rəhbərliyi ilə ikinci vətəni hesab etdiyi Gürcüstanın rəqslərini ifa edib. Gürcü diasporunun nümayəndələri dost xalqlarımıza məxsus qədim rəqs irsinin gözəlliyi və unikallığını layiqli şəkildə təqdim etdiyinə görə azərbaycanlı rəqqasəyə və onun yetirmələrinə minnətdarlıqlarını bildiriblər.

"Yeddi gözəl" poeması ispan dilində yenidən çapdan çıxıb

"Nizami Gəncəvi ili" çərçivəsində dahi Azərbaycan şairinin "Yeddi gözəl" poeması İspaniyada işıq üzü görüb.

Qeyd edək

ki, "Yeddi gö-

zəl" poeması

ilk dəfə Mad-

riddə 2000-ci

ildə, lakin Ni-

zami Gəncə-

vini ispan dili

oxucu audito-

riyasına "fars

şairi" kimi təq-

dim edən ön sözlə

nəşr olunmuşdu.

Azərbaycan Dövlət Tərcü-

mə Mərkəzinin təşəbbüsü və səyləri nəticəsində yeni nəşrdə

müəllifinin dahi Azərbaycan şairi olduğu ətraflı ön sözü ilə diq-

qətə çatdırılıb.

Madridin "Mandala Ediciones" nəşriyyatında çap olunmuş ki-

tabın ispan dilinə tərcümə müəllifi Karmen Linares, ön sözünün

müəllifi görkəmli nizamişünas-alim Rüstəm Əliyev, redaktoru ta-

nınmış ispan filoloqu Fransisko Kapilla Martindir.

Orijinal illüstrasiyalarla nəfis tərtibatda çap edilmiş kitab

Madridin mərkəzi kitabxanalarına, universitet və kitab evlə-

rinə veriləcək, həmçinin yerli elmi-ədəbi ictimaiyyətə təqdim

olunacaq.

UNESCO-da "Afrika Həftəsi"nə ölkəmiz də dəstək verib

Parisdə, UNESCO-nun mənzil-qərargahında "Afrika Həftəsi" keçirilir. UNESCO yanında Afrika qrupu və Afrika İttifaqı ilə əməkdaşlıq çərçivəsində təşkil edilmiş həftə ərzində qitə ölkələrinin mədəniyyəti, incəsənəti diqqət mərkəzində olacaq.

Tədbirdə UNESCO-nun Baş direktoru Odre Azule və Afrika ölkələrinin səfirlərinin çıxışları olub.

"Afrika Həftəsi"-nin açılış tədbirində ölkəmizdən UNESCO yanında daimi nümayəndəsi, səfir Elman Abdullayev və nümayəndəliyinin əməkdaşları da iştirak ediblər.

Qeyd edək ki, Azərbaycan "Afrika Həftəsi"-nin sponsorlarındandır. UNESCO-da "Afrika Həftəsi" çərçivəsində müxtəlif ölkələrin təşkilatın Qeyri-maddi mədəni irs siyahısına daxil edilmiş mətbəx nümunələri də təqdim olunub.

İştirakçılar Azərbaycan mətbəxinin UNESCO siyahısında yer alan nümunələrindən dolmanın, eləcə də milli şirniyyatlarımız - paxlava və şəkərburanın, göy qutabının dadına baxıblar.

UNESCO-da "Afrika Həftəsi" noyabrın 26-da başa çatacaq.

"Emmi" mükafatları təqdim edilib

Amerika Birləşmiş Ştatlarında televiziya sənayesinin əsas mükafatı sayılan "Emmy Award"-ın builki qalibləri elan olunub. "Emmy Award" təkcə Amerikada deyil, ümumilikdə dünyada "Oskar" (kino) və "Qremmi" (musiqi) mükafatlarından sonra incəsənət-əyləncə sahəsinin üçüncü nüfuzlu mükafatıdır.

Ötən il

COVID-19

pandemiyası

səbəbindən

virtual olaraq

təşkil edil-

miş "Emmi"

mükafatları-

nın təqdimat

mərasiminin

aparıcısı bu il

amerikalı aktrisa Ynome Orji olub.

"Ən yaxşı bədii film" mükafatını rejissor Qreqori Monronun

çəkdiyi "Kubrickdən Kubrick" ("Kubrick by Kubrick") adlı fransız

sənədli filmi qazanıb.

İngilis aktrisa Hayley Squires "Yetkinlər üçün material" ("Adult

Material") serialındakı roluna görə "Ən yaxşı aktrisa" mükafatı-

nı, britaniyalı Devid Tennant "Des" serialında canlandırdığı qatil

obrazına görə "Ən yaxşı aktyor" mükafatını qazanıb. "Ən yaxşı

dram filmi" mükafatı isə İsrailin "Tehran" serialına verilib.

CAVİD

Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin nəşri

MƏDƏNİYYƏT

Qəzet 1991-ci ilin yanvarından çıxır

Baş redaktor: Vüqar Əliyev

Ünvan: AZ 1012, Bakı şəhəri, Moskva prospekti 1D
Dövlət Film Fondu, 5-ci mərtəbəTelefon: (012) 431-28-79 (baş redaktorun müavini)
431-57-72 (redaktor)
430-16-79; 530-34-38 (müxbirlər)
511-76-04 (mühasibatlıq, yayım)

E-mail: qazet@medeniyyet.az

Lisenzia № AB 022279

İndeks: 0187

Qiyməti: 60 qəpik

"Mədəniyyət" qəzetinin kompüter mərkəzində səhifələnilib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap olunub.

Tiraj: 5146

Sifariş: 2446

Buraxılışa məsul: Fərid Yunisli

Yazılardakı faktlara görə müəlliflər cavabdehdir.

Qəzetdə AZƏRTAC-ın materiallarından da istifadə edilir.